2025/2433

5.12.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/2433 НА КОМИСИЯТА

от 29 юли 2025 година

относно схемата за помощ SA.51501 (2021/C) (ex 2019/NN) (ex (2018/N), приведена в действие от Чехия в полза на големи предприятия, осъществяващи дейност в първичното селскостопанско производство

(нотифицирано под номер C(2025) 5149)

(само текстът на чешки език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“), и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като прикани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените по-горе разпоредби ([1]) и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 29 юни 2018 г. Чехия уведоми Комисията за схемата за помощ SA.51501 (2018/N) — *Чехия, Помощ за застрахователната премия за големи предприятия*, която предвижда предоставяне на помощ за плащане на застрахователни премии, покриващи щети, причинени на култури и селскостопански животни съответно от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития и вредители по растенията или болести по животните (наричана по-нататък „схемата“).

(2) С писма от 24 август 2018 г., 8 октомври 2018 г., 17 декември 2018 г., 6 март 2019 г., 28 май 2019 г. и 8 януари 2020 г. Комисията поиска допълнителна информация. Чешките органи предоставиха допълнителна информация с писма от 18 септември 2018 г., 18 януари 2019 г., 23 април 2019 г., 23 септември 2019 г. и 10 февруари 2020 г.

(3) Информацията, получена по време на предварителното разглеждане на схемата, разкри, че вече е била предоставена помощ на големи предприятия за плащане на застрахователни премии, покриващи щети, причинени на култури и селскостопански животни съответно от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития и вредители по растенията или болести по животните (наричана по-нататък „индивидуалната помощ“). Чешките органи са предоставили тази помощ по схемата SA.49594 (2017/XA) ([2]), като са счели, че получателите отговарят на критериите за МСП.

(4) На 12 януари 2021 г. Комисията прие Решение C(2021)34 final от 12 януари 2021 г. ([3]) (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“), с което уведоми Чехия, че е решила да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от ДФЕС по отношение на: i) индивидуалната помощ; и ii) схемата. Решението за откриване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([4]).

(5) Чешките органи представиха своите мнения с писмо от 19 февруари 2021 г.

(6) Комисията не получи мнения от други заинтересовани страни.

(7) С писма от 4 август 2023 г., 8 февруари 2024 г. и 6 юни 2024 г. Комисията отправи искане за допълнителни разяснения към чешките органи. Чешките органи отговориха с писма от 24 август 2023 г., 28 февруари 2024 г. и 26 юни 2024 г.

([1]) ОВ C 60, 19.2.2021 г., стр. 54.
([2]) SA.49594 (2017/XA) Помощ за застрахователна премия, ТАМ.
([3]) *Пак там.*
([4]) *Пак там.*

2. ПРЕДМЕТ НА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ

(8) С настоящото решение се извършва оценка на съвместимостта с вътрешния пазар на: i) схемата; и на ii) индивидуалната помощ, посочени в съображение 3.

3. ОПИСАНИЕ НА СХЕМАТА

3.1. Цел

(9) Целта на схемата е да се предостави помощ за плащането на застрахователни премии, като по този начин застраховките станат широко достъпни за сектора на първичното селскостопанско производство. Застраховката се счита за ефективен инструмент за управление на риска, с който се предоставя по-голяма сигурност на земеделските стопани срещу непредвидими щети. Схемата предвижда предоставяне на помощ за застрахователни премии, покриващи култури и селскостопански животни.

3.2. Продължителност

(10) Предлага се схемата да бъде в сила от датата на уведомяване за решението на Комисията, с което тя се одобрява, до 31 декември 2024 г.

3.3. Правни основания

(11) Правното основание се състои от следните правни актове:

а) Закон № 252/1997 Сб. за селското стопанство, със съответните му изменения [*Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů*], по-специално § 2da, (2)(c) и (3)(f) от него;

б) проект на правила за предоставяне на помощ за застраховане на големи предприятия от Фонда за подпомагане и гарантиране на селското и горското стопанство (наричани по-долу „принципи за предоставяне на помощ“) [*Zásady pro poskytování finanční podpory pojištění pro velké podniky Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s.*].

3.4. Бюджет

(12) Общият бюджет на схемата се оценява на 690 млн. чешки крони (приблизително 25,8 млн. евро ([5])). Схемата се финансира от държавния бюджет.

(13) Предоставящият орган е Фондът за подпомагане и гарантиране на селското и горското стопанство [*Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.*]. Това е държавна агенция със специално предназначение, под формата на съвместно дружество с акции, в което 100 % от акциите са собственост на държавата. Фондът действа като предоставящ орган на основание § 2da от Закон № 252/1997 Сб. за селското стопанство.

3.5. Вид на помощта

(14) Помощта ще се изплаща под формата на преки безвъзмездни средства. Чешките органи считат този вид помощ за най-подходящ за покриване на разходите за застрахователни премии.

3.6. Бенефициери

(15) Схемата е разработена в полза на големи предприятия, осъществяващи дейност в първичното селскостопанско производство.

(16) Очакваният брой на бенефициерите е над 1 000.

(17) Чешките органи потвърдиха, че предприятия в затруднено положение по смисъла на точка 33, подточка 63 от Насоките за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони ([6]) (наричани по-нататък „Насоките от 2023 г.“) не отговарят на условията за получаване на помощ по схемата.

([5]) Съображение 6 от решението за откриване на процедурата. Курсът на чешката крона спрямо еврото към датата на уведомлението за тази схема (29 юни 2018 г.) е 1 CZK = 0,03841 EUR.

([6]) ОВ C 485, 21.12.2022 г., стр. 1.

(18) Освен това чешките органи са се задължили да преустановят изплащането на помощта, ако бенефициерът все още се ползва от предходна неправомерна помощ, обявена с решение на Комисията (относно индивидуална помощ или схема за помощ) за несъвместима, докато бенефициерът не възстанови или не внесе в блокирана сметка целия размер на неправомерната и несъвместима помощ, заедно със съответния лихвен процент при възстановяване.

3.7. **Допълнителна информация**

(19) С уведомлението Чехия възнамерява да допълни съществуващата мярка за помощ SA.49594 (2017/XA), която е в сила от 1 януари 2018 г. ([7]). Тази мярка беше освободена въз основа на Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията ([8]) (наричан по-нататък „Регламент за групово освобождаване в областта на селското стопанство“) и нейният обхват беше ограничен до МСП. Следователно с уведомлението Чехия възнамерява да създаде основа за предоставяне на помощ в полза на големи предприятия.

(20) Съгласно националното правно основание под „природни бедствия“ се разбира земетресения, лавини, свлачища и наводнения, торнадо и естествено възникнали горски пожари. Под „неблагоприятни климатични събития“ се разбира неблагоприятни метеорологични условия като слана, бури и градушка, заледяване, силен или продължителен дъжд, суша или други неблагоприятни климатични условия. Под „вредители по растенията“ се разбира всички видове, щамове или биотипове на растения, животни или патогени, които са вредни за растенията или растителните продукти.

Помощ за застраховка, покриваща щети, причинени на растителни култури

(21) Помощ може да бъде предоставяна на производителите, които сключват застрахователна полица за растителни култури на свое име и плащат премии в размер на най-малко 1 000 CZK (около 37,4 EUR) за съответната година. Горите и горските разсадници не се считат за култури.

(22) Интензитетът на помощта зависи от вида на културите. Той варира между 35 % и 65 % от документираните разходи за застраховка на специални култури за съответната година. За други култури интензитетът на помощта варира между 10 % и 50 % от документираните разходи за застраховка за съответната година.

(23) „Специални култури“ означава по-конкретно:

а) трайни насаждения, включително разсадници, а именно: лозя, хмел, плодове (кайсии, ябълки, круши, череши, праскови, касис, цариградско грозде, ядки, бадеми, дюли, сливи, трънкосливки, сини сливи, малини, къпини, рябина, черноплодна рябина, кестени);

б) ягоди;

в) картофи;

г) захарно цвекло;

д) зеленчуци;

е) декоративни растения, включително разсадници, билки, ароматни растения, подправки, мак;

ж) влакнодайни култури (лен и коноп);

з) производство на треви и детелина, отглеждани за семена.

Помощ за застраховка, покриваща щети, причинени на селскостопански животни

(24) Помощ може да бъде предоставяна на животновъдите, които сключват застрахователна полица за селскостопански животни на свое име и плащат премии в размер на най-малко 1 000 CZK (около 37,4 EUR) за съответната година.

([7]) Преди 1 януари 2018 г. помощта се отпускаше въз основа на SA.40185 (2014/XA).

([8]) Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията (ОВ L 193, 1.7.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/702/oj).

(25) Интензитетът на помощта варира между 35 % и 65 % от документираните разходи за застраховка.

Допълнителни условия

(26) Чешките органи потвърдиха, че застрахователните плащания трябва да се ограничават до обезщетения, които не надвишават разходите за отстраняване на щетите, причинени от съответните събития (съображение 20), и че те могат да покриват само действителното производство преди настъпването на щетите. Освен това, в застрахователните договори няма да се изисква, нито посочва видът или количеството на бъдещото производство.

(27) Чешките органи потвърдиха, че помощта не може да бъде ограничена до застраховка, предоставяна от едно застрахователно дружество или група от дружества, и че предоставянето ѝ не може да бъде обвързано с условие застрахователният договор да бъде сключен с дружество, установено в Чехия.

(28) Кандидатите за подпомагане трябва да сключат застрахователен договор с доставчик на застрахователни услуги, който има споразумение за сътрудничество с предоставящия орган ([9]). Всеки доставчик на застрахователни услуги може да поиска сключване на такова споразумение за сътрудничество с предоставящия орган.

(29) Съгласно националното правно основание и както бе потвърдено от чешките органи, заявлението за помощ трябва да бъде подадено преди плащането на застрахователната премия.

(30) Заявлението за помощ трябва да включва името на заявителя и размера на предприятието, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, началната и крайната дата, размера на помощта, необходима за изпълнението, и допустимите разходи.

(31) Кандидатите трябва да опишат в заявлението варианта без подпомагане (съпоставителен сценарий) и да представят удостоверяващи документи в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий. При получаване на заявление предоставящият орган трябва да извърши проверка на правдоподобността на съпоставителния сценарий и да потвърди, че помощта има необходимия стимулиращ ефект.

(32) Помощта не може да се натрупва с помощ, получена по линия на други местни, регионални, национални схеми или схеми на Съюза, нито с помощ ad hoc за същите допустими разходи.

(33) Максималният интензитет на помощта и нейният размер се изчисляват по недискриминационен начин от предоставящия орган към момента на предоставянето ѝ. Допустимите разходи трябва да бъдат подкрепени с ясни и актуални удостоверяващи документи. За целите на изчисляването на интензитета на помощта и допустимите разходи всички използвани данни трябва да се отчитат преди приспадането на данъци и други такси.

(34) Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно националните норми.

(35) Чешките органи обясниха, че не се очаква схемата да има въздействие върху околната среда, тъй като тя се състои единствено от помощ за плащане на застрахователни премии.

(36) Същата мярка не е включена в чешкия стратегически план (ЧСП), но схемата е в съответствие с общата цел на общата селскостопанска политика (ОСП) за насърчаване на развитието на конкурентоспособен и устойчив сектор на селското стопанство, определена в член 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/2115 ([10]) на Европейския парламент и на Съвета, както и със специфичните цели на ОСП за подпомагане за надеждни земеделски доходи и устойчивост на селскостопанския сектор и за повишаване на конкурентоспособността на стопанствата, определени в член 6, параграф 1, букви а) и б) от същия регламент.

([9]) Списък на засегнатите застрахователни предприятия може да бъде намерен на адрес: https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/.

([10]) Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(37) Чешките органи потвърдиха, че ще публикуват в базата данни за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия ([11]) пълния текст на схемата и разпоредбите за нейното прилагане или правното основание, наименованието на предоставящия орган и самоличността на бенефициерите, които получават индивидуална помощ, надхвърляща 60 000 EUR ([12]). Чешките органи потвърдиха, че тази информация ще бъде публикувана, след като бъде взето решението за отпускане на помощта, ще се съхранява в продължение на най-малко 10 години и ще бъде достъпна за широката общественост без ограничения.

(38) Чешките органи се ангажираха да приведат схемата в съответствие с новите правила ([13]), които са в сила от 1 януари 2023 г., и да ги приложат към схемата ([14]).

4. ОПИСАНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНАТА ПОМОЩ

4.1. Цел

(39) Целта на индивидуалната помощ е била да се направи застраховането широко достъпно за сектора на селското стопанство чрез частично компенсиране на разходите за застрахователната премия. Застраховката е покривала култури и селскостопански животни.

4.2. Продължителност

(40) Индивидуалната помощ е предоставяна в периода от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2022 г.

4.3. Правни основания

(41) Чехия е отпуснала индивидуалната помощ въз основа на схемата SA.49594 (2017/XA).

4.4. Бюджет

(42) Бюджетът на индивидуалната помощ не беше установен. В хода на официалното разследване беше установена самоличността на един от бенефициерите на индивидуална помощ (съображение 261), но е възможно и други бенефициери да са получили индивидуална помощ. При всички случаи индивидуалната помощ е била финансирана от държавния бюджет.

(43) Предоставящият орган е бил Фондът за подпомагане и гарантиране на селското и горското стопанство [*Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.*]. Това е държавна агенция със специално предназначение, под формата на съвместно дружество с акции, в което 100 % от акциите са собственост на държавата. Фондът действа като предоставящ орган на основание § 2da от Закон № 252/1997 Сб. за селското стопанство.

4.5. Вид на помощта

(44) Индивидуалната помощ е била предоставяна под формата на преки безвъзмездни средства. Чешките органи са счели този вид помощ за най-подходящ за покриване на разходите за застрахователни премии.

4.6. Бенефициери

(45) Бенефициерите на индивидуалната помощ са били големи предприятия, осъществяващи дейност в първичното селскостопанско производство.

(46) Чешките органи потвърдиха, че предприятия в затруднено положение по смисъла на точка 33, подточка 63 от Насоките за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони не са отговаряли на условията за получаване на помощ.

([11]) https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/.

([12]) Съгласно раздел 3.2.4 от част I на Насоките, държавите членки са длъжни да публикуват самоличността на бенефициерите, които получават индивидуална помощ, надхвърляща 10 000 EUR, за разлика от индивидуалните помощи над 60 000 EUR съгласно Насоките от 2014 г. Чешките органи се ангажираха да приведат схемата в съответствие с новите правила (съображение 38).

([13]) Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014—2020 г.

([14]) С писмо от 21 февруари 2023 г. Чехия даде безусловното си съгласие да измени съществуващите си схеми за помощ, за да се съобрази с Насоките от 2023 г. най-късно до 30 юни 2023 г.

(47) По същия начин не е била предоставяна индивидуална помощ на бенефициери, които все още са се ползвали от предходна неправомерна помощ, обявена с решение на Комисията (относно индивидуална помощ или схема за помощ) за несъвместима, докато съответният бенефициер не възстанови или не внесе в блокирана сметка целия размер на неправомерната и несъвместима помощ, заедно със съответния лихвен процент при възстановяване.

4.7. **Допълнителна информация**

(48) Съгласно схемата SA.49594 (2017/XA) под „природни бедствия“ се разбира земетресения, лавини, свлачища и наводнения, торнадо и естествено възникнали горски пожари. Под „неблагоприятни климатични събития“ се разбира неблагоприятни метеорологични условия като слана, бури и градушка, заледяване, силен или продължителен дъжд, суша или други неблагоприятни климатични условия. Под „вредители по растенията“ се разбира всички видове, щамове или биотипове на растения, животни или патогени, които са вредни за растенията или растителните продукти.

Помощ за застраховка, покриваща щети, причинени на растителни култури

(49) Помощ е можело да бъде предоставяна на производителите, които са сключили застрахователна полица за растителни култури на свое име и са платили премии в размер на най-малко 1 000 CZK (около 37,4 EUR) за съответната година. Горите и горските разсадници не се считат за култури.

(50) Интензитетът на помощта е зависел от вида на културите. Той е варирал между 35 % и 65 % от документираните разходи за застраховка на специални култури за съответната година. За други култури интензитетът на помощта е варирал между 10 % и 50 % от документираните разходи за застраховка за съответната година.

(51) „Специални култури“ означава по-конкретно:

а) трайни насаждения, включително разсадници, а именно: лозя, хмел, плодове (кайсии, ябълки, круши, череши, праскови, касис, цариградско грозде, ядки, бадеми, дюли, сливи, трънкосливки, сини сливи, малини, къпини, рябина, черноплодна рябина, кестени);

б) ягоди;

в) картофи;

г) захарно цвекло;

д) зеленчуци;

е) декоративни растения, включително разсадници, билки, ароматни растения, подправки, мак;

ж) влакнодайни култури (лен и коноп);

з) производство на треви и детелина, отглеждани за семена.

Помощ за застраховка, покриваща щети, причинени на селскостопански животни

(52) Помощ е можело да бъде предоставяна на животновъдите, които са сключили застрахователна полица за селскостопански животни на свое име и са платили премии в размер на най-малко 1 000 CZK (около 37,4 EUR) за съответната година.

(53) Интензитетът на помощта е варирал между 35 % и 65 % от документираните разходи за застраховка.

Допълнителни условия

(54) Чешките органи потвърдиха, че застрахователните плащания е трябвало да бъдат ограничени до обезщетения, които не надвишават разходите за отстраняване на щетите, причинени от съответните събития (съображение 20), и че те са могли да покрият само действителното производство преди настъпването на щетите. Освен това, в застрахователните договори няма да се изисква, нито посочва видът или количеството на бъдещото производство.

(55) Чешките органи потвърдиха, че помощта не е можело да бъде ограничена до застраховка, предоставяна от едно застрахователно дружество или група от дружества, и че предоставянето ѝ не е можело да бъде обвързано с условие застрахователният договор да бъде сключен с дружество, установено в Чехия.

(56) Кандидатите за подпомагане е трябвало да сключат застрахователен договор с доставчик на застрахователни услуги, който е имал споразумение за сътрудничество с предоставящия орган ([15]). Всеки доставчик на застрахователни услуги е можел да поиска сключване на такова споразумение за сътрудничество с предоставящия орган.

(57) Съгласно схемата SA.49694 (2017/XA) и както бе потвърдено от чешките органи, заявлението за помощ е трябвало да бъде подадено преди плащането на застрахователната премия.

(58) Заявлението за помощ е трябвало да включва името на заявителя и размера на предприятието, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, началната и крайната дата, размера на помощта, необходима за изпълнението, и допустимите разходи.

(59) Помощта не е можело да се натрупва с помощ, получена по други местни, регионални, национални схеми или схеми на Съюза, нито с помощ *ad hoc* за същите допустими разходи.

(60) Максималният интензитет на помощта и нейният размер е трябвало да бъдат изчислени по недискриминационен начин от предоставящия орган към момента на предоставянето ѝ. Допустимите разходи е трябвало да бъдат подкрепени с ясни и актуални удостоверяващи документи. За целите на изчисляването на интензитета на помощта и допустимите разходи всички използвани данни е трябвало да се отчитат преди приспадането на данъци и други такси.

(61) ДДС не е бил допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не е подлежал на възстановяване съгласно националните норми.

(62) Чешките органи обясниха, че помощта не е оказала въздействие върху околната среда, тъй като тя само е компенсирала част от застрахователните премии.

(63) Същата мярка не е включена в чешкия стратегически план (ЧСП) или в чешката програма за развитие на селските райони за периода 2014—2020 г., но целта на помощта е в съответствие с общата цел на общата селскостопанска политика (ОСП) за насърчаване на развитието на конкурентоспособен и устойчив сектор на селското стопанство, както и със специфичните цели на ОСП за подпомагане за надеждни земеделски доходи и устойчивост на селскостопанския сектор и за повишаване на конкурентоспособността на стопанствата.

(64) Чешките органи потвърдиха, че ще публикуват в базата данни за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия ([16]) пълния текст на мярката и разпоредбите за нейното прилагане или правното основание, наименованието на предоставящия орган и самоличността на бенефициерите, които получават индивидуална помощ, надхвърляща 60 000 EUR ([17]). Чешките органи потвърдиха, че тази информация ще бъде публикувана, след като бъде взето решението за отпускане на помощта, ще се съхранява в продължение на най-малко 10 години и ще бъде достъпна за широката общественост без ограничения.

5. ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕТО НА ПРОЦЕДУРАТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 108, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДФЕС

(65) Съгласно посоченото в съображение 67 от решението за откриване на процедурата Комисията откри процедурата по член 108, параграф 2 от ДФЕС на следните основания:

a) По отношение на схемата Комисията изрази съмнения относно момента, в който предприятията са били задължени да подадат заявленията си за помощ. По този начин Комисията изрази съмнения, че схемата отговаря на (формалния) критерий за стимулиращ ефект.

([15]) Списък на засегнатите застрахователни предприятия може да бъде намерен на адрес: https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/.

([16]) https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/.

([17]) Съгласно раздел 3.2.4 от част I на Насоките, държавите членки са длъжни да публикуват самоличността на бенефициерите, които получават индивидуална помощ, надхвърляща 10 000 EUR, за разлика от индивидуалните помощи над 60 000 EUR съгласно Насоките от 2014 г. Чешките органи се ангажираха да приведат схемата в съответствие с новите правила (съображение 38).

б) По отношение на индивидуалната помощ, отпусната на големи предприятия, Комисията изрази съмнения във връзка с представянето на съпоставителния сценарий и момента на подаване на заявленията. Следователно Комисията изрази съмнения, че тази помощ е съвместима с приложимите правила за държавните помощи, по-специално с критерия за стимулиращ ефект. По-конкретно, Комисията изрази съмнения във връзка с представянето на съпоставителния сценарий и момента на подаване на заявленията.

5.1. **Съмнения относно съвместимостта на схемата с вътрешния пазар**

(66) В съответствие с член 107, параграф 3 от ДФЕС помощта може да се счита за съвместима с вътрешния пазар само ако може да се ползва от една от дерогациите, предвидени в посочения член. В разглежданите случаи Комисията проучи дали е приложима дерогацията, предвидена в член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС.

(67) В съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС помощите може да се считат за съвместими с вътрешния пазар, ако се установи, че улесняват развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(68) В решението за откриване на процедурата Комисията оцени съвместимостта на схемата с вътрешния пазар в контекста на Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014—2020 г. ([18]) (наричани по-нататък „Насоките от 2014 г.“), които бяха в сила по това време.

(69) По-конкретно, Комисията оцени съвместимостта на схемата с вътрешния пазар в контекста на глава 3 („Общи принципи на оценяване“) от част I на Насоките от 2014 г.

(70) В хода на тази оценка Комисията изрази съмнения относно съвместимостта на схемата с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, поради съмнения, касаещи момента на подаване на заявленията за помощ.

Момент на подаване на заявленията

(71) Съгласно точка 66 от Насоките от 2014 г. помощта може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар само ако води до промяна на поведението на дадено предприятие по такъв начин, че то да започне допълнителна дейност, която не би предприело без помощта или би предприело по ограничен или различен начин.

(72) Съгласно точка 70 от Насоките от 2014 г. Комисията е на мнение, че помощта не представлява стимул за бенефициера, когато работата или дейността вече е започнала, преди бенефициерът да подаде заявление за помощ до националните органи.

(73) В съответствие с точка 35, подточка 25 от Насоките от 2014 г. „начало на работата по проекта или дейността“ означава настъпилото най-напред от следните: започване на дейностите; начало на строителните работи, свързани с инвестицията; първият правно обвързващ ангажимент за поръчване на оборудване; ползването на услуги или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими.

(74) Съгласно правилата на схемата, заявлението за помощ трябва да бъде подадено след сключването на застрахователния договор, но преди плащането на застрахователната премия (съображение 29).

(75) В съображение 66 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения, че тази национална процедура е в съответствие с точка 35, подточка 25 от Насоките от 2014 г., по-специално дали заявленията за помощ ще бъдат подадени преди момента на „начало на работата по проекта или дейността“ съгласно определението в посочената точка. Комисията изрази предварително становище, че в настоящия случай сключването на застрахователен договор представлява първият правно обвързващ ангажимент и че този момент трябва да се счита за „начало на работата по проекта или дейността“. Следователно Комисията стигна до предварителното заключение, че за да бъде спазена точка 70 от Насоките от 2014 г., заявленията следва да бъдат подадени не само преди плащането на застрахователната премия, но и преди сключването на застрахователния договор.

([18]) ОВ C 204, 1.7.2014 г., стр. 1.

(76) Въз основа на тези съображения Комисията изрази съмнения, че схемата е в съответствие с правилата за държавните помощи, свързани със стимулиращия ефект ([19]).

(77) На това основание Комисията започна процедурата съгласно член 108, параграф 2 от ДФЕС и покани всички трети страни, които може да са били засегнати от тази помощ, както и Чехия, да представят своите мнения. В същото време Комисията прикани Чехия да предостави цялата информация, която може да помогне за оценката на помощта.

5.2. **Съмнения относно законосъобразността на индивидуалната помощ**

(78) В решението си за откриване на процедурата Комисията се позова на пазарната информация, получена по време на предварителното разглеждане, от която стана ясно, че е била отпусната индивидуална помощ на определени големи предприятия, които към момента на предоставянето ѝ погрешно са били оценени от предоставящия орган като МСП. Комисията счете, че тази оценка е направена на чисто формални основания ([20]), т.е. проверено е единствено формалното изпълнение на критериите за определяне на МСП, без да се вземат предвид икономическата реалност и принципите на съдебната практика, изложени в съображения 58—61 от решението за откриване на процедурата. Комисията взе предвид, че Чехия вече е предоставила помощ на бенефициери, които към момента на предоставянето ѝ може да не са отговаряли на определението за МСП ([21]) и следователно не са могли да се възползват от схемата SA.49594 (2017/XA). Поради това Комисията счете, че всяка такава индивидуална помощ, вече предоставена преди уведомлението за схемата и следователно преди нейното одобрение, е неправомерна, тъй като е предоставена в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС ([22]).

(79) Съображението, изложено от Комисията в решението за откриване на процедурата, се основава на нейното тълкуване на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, както е обяснено в съображение 61 от посоченото решение. Комисията уточни, че тълкуването ѝ се основава на съдебната практика на Съда и на Общия съд (наричани по-нататък „съдилищата на Съюза“), която е ръководена от принципа на *effet utile*.

5.3. **Съмнения относно съвместимостта на индивидуалната помощ с вътрешния пазар**

(80) В съответствие с член 107, параграф 3 от ДФЕС помощта може да се счита за съвместима с вътрешния пазар само ако може да се ползва от една от дерогациите, предвидени в посочения член. В разглежданите случаи Комисията проучи дали е приложима дерогацията, предвидена в член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС.

(81) В съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС помощта може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, ако се установи, че улеснява развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(82) В решението за откриване на процедурата Комисията оцени съвместимостта на индивидуалната помощ с вътрешния пазар в контекста на Насоките от 2014 г., които бяха в сила по това време.

(83) По-конкретно, Комисията оцени съвместимостта на индивидуалната помощ с вътрешния пазар в контекста на глава 3 („Общи принципи на оценяване“) от част I на Насоките от 2014 г.

(84) В хода на тази оценка Комисията изрази съмнения относно съвместимостта на неправомерно предоставената помощ с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, по-специално по отношение на наличието на стимулиращ ефект. Във връзка с това Комисията разгледа две условия: представянето на съпоставителен сценарий и момента на подаване на заявлението за помощ.

([19]) Съображение 66 от решението за откриване на процедурата.
([20]) Съображение 57 от решението за откриване на процедурата.
([21]) Съображение 62 от решението за откриване на процедурата.
([22]) Съображение 42 от решението за откриване на процедурата.

Представяне на съпоставителен сценарий

(85) Съгласно точка 72 от Насоките от 2014 г., бенефициерите, които са големи предприятия, трябва да опишат в заявлението за помощ варианта без подпомагане, т.е. съпоставителния сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността. Съпоставителният сценарий трябва да бъде подкрепен с удостоверяващи документи, а предоставящият орган трябва да извърши проверка на неговата правдоподобност и да потвърди неговия стимулиращ ефект.

(86) На етапа на вземане на решението за откриване на процедурата Комисията имаше съмнения дали това изискване е спазено в случая на големи бенефициери, които са получили индивидуална помощ, посочена в съображение 3. Комисията счете, че това условие не е спазено поради неправилното прилагане на определението за МСП в контекста на прилагането на схемата за групово освобождаване SA.49594 (2017/XA).

(87) Във връзка с това в решението за откриване на процедурата Комисията се позова на някои елементи от определението за МСП, посочени в приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, както и на съответната съдебна практика на съдилищата на Съюза ([23]), както е посочено и в съображения (78) и (79) от настоящото решение.

(88) Бенефициери на помощта по схемата за групово освобождаване е можело да бъдат само МСП и следователно те не са били задължени да представят съпоставителен сценарий. Поради това Комисията изрази съмнения дали бенефициерите на индивидуалната помощ са представили съпоставителния сценарий, необходим за установяване на стимулиращия ефект на тази помощ ([24]).

Момент на подаване на заявленията

(89) Съгласно точка 66 от Насоките от 2014 г. помощта може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар само ако води до промяна на поведението на дадено предприятие по такъв начин, че то да започне допълнителна дейност, която не би предприело без помощта или би предприело по ограничен или различен начин.

(90) Съгласно точка 70 от Насоките от 2014 г. Комисията е на мнение, че помощта не представлява стимул за бенефициера, когато работата или дейността вече е започнала, преди бенефициерът да подаде заявление за помощ до националните органи.

(91) В съответствие с точка 35, подточка 25 от Насоките от 2014 г. „начало на работата по проекта или дейността“ означава началото на свързаните с инвестицията дейности или строителни работи, или първият правно обвързващ ангажимент за поръчка на оборудване или услуги, или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими, в зависимост от това кое от двете събития настъпва по-рано.

(92) В конкретния случай заявлението за помощ е трябвало да бъде подадено след сключването на застрахователния договор, но преди плащането на застрахователната премия (съображение 29 от настоящото решение).

(93) В съображение 62 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения дали бенефициерите, които са получили индивидуална помощ в резултат на погрешното им класифициране като МСП, са представили съпоставителен сценарий.

(94) Поради това Комисията взе решение да открие процедурата по член 108, параграф 2 от ДФЕС по отношение на индивидуалната помощ „поради съмнения, свързани с представянето на съпоставителния сценарий и момента на подаване на заявлението“ ([25]).

6. **СТАНОВИЩЕ НА ЧЕХИЯ**

(95) Чехия уведоми Комисията, че по схемата не е била обявена покана за подаване на заявления за помощ. Следователно по схемата не е била предоставена помощ преди датата на представяне на мненията на чешките органи по решението за откриване на процедурата.

(96) Чехия уведоми Комисията, че при стандартната административна последваща проверка няколко бенефициери на помощ по схемата за групово освобождаване SA.49594 (2017/XA) са били установени като големи предприятия. Тъй като по това време не е съществувало правно основание за подпомагане на големи предприятия и схемата за групово освобождаване е била ограничена до МСП (съображение 19), Чехия е въвела процедури за възстановяване на помощта от тези бенефициери. Чехия представи списък на бенефициерите, засегнати от процедурите по възстановяване.

([23]) Съображения 58—61 от решението за откриване на процедурата.
([24]) Съображения 62 и 67, първа точка в получер шрифт, от решението за откриване на процедурата.
([25]) Съображение 67, първа точка в получер шрифт, от решението за откриване на процедурата.

(97) Чехия представи и следния списък с други проверени бенефициери, за които според чешките органи при последващата проверка не са установени никакви нередности: AGROPARKL s.r.o., Podnik pro výrobu vajec v Kosičkách s.r.o., Zemědělský podnik Kvasicko, a.s., MEZILESÍ s.r.o., MORAVA-HOP s.r.o., AGRO Jesenice u Prahy a.s., ZEPOS a.s., AGROSERVIS 1. zemědělská a.s. Višňové, JAROS s.r.o., Zea a.s., ZEV Šaratice a.s., Agro družstvo Sebranice, PROVEM a.s. Havlíčkův Brod, Zemědělské družstvo Radiměř, Zemědělské družstvo Květná, Zemědělské družstvo Vendolí, Rostěnice a.s., Agria a.s., ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., Zemědělské družstvo Dolany, ČESKÁ VEJCE FARMS, s.r.o., DRUKO STŘÍŽOV s.r.o., FARMA VESELKA s.r.o., KLADRUBSKÁ a.s., Lužanská zemědělská a.s., Vlčnovská zemědělská a.s. и Zemědělská společnost Blšany s.r.o.

(98) По отношение на съмненията на Комисията, посочени в съображение 62 от решението за откриване на процедурата (а именно, че някои от бенефициерите може да не са отговаряли на определението за МСП към момента на предоставяне на помощта), Чехия заяви, че тези бенефициери не са представили съпоставителни сценарии. Чехия твърди, че помощта е била предоставена само на МСП по схемата за групово освобождаване SA.49594 (2017/XA) и в съответствие с изискванията, определени в Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство. Поради това в схемата за групово освобождаване не е било поставено условие за представяне на съпоставителен сценарий.

(99) Чехия твърди, че с изключение на установените административни грешки (съображение 96 от настоящото решение), не е била предоставена помощ на бенефициери, които не биха имали право на подпомагане по схемата за групово освобождаване поради своя мащаб. Според чешките органи това условие винаги е било оценявано в контекста на правилата, определени в задължителното право на Съюза, по-специално в приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство.

6.1. **Квалифициране на определени бенефициери като МСП**

(100) Чешките органи изрично се позоваха на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, „[к]огато към датата на приключване на отчетите дадено предприятие установи, че на годишна основа е надвишило или е под таваните за числеността на персонала или финансовите тавани, посочени в член 2, това няма да доведе до загуба или придобиване на статут на средно, малко или микропредприятие, освен ако тези тавани не бъдат надвишени през два последователни отчетни периода“.

(101) Чешките органи изтъкнаха, че не са налице изключения от това правило и че тази разпоредба е формулирана като общо правило, което се прилага автоматично, доколкото предпоставките за неговото действие са счетени за валидни и верни. Те отбелязаха също така, че всяка промяна в структурата на собственост на дадено предприятие след сливане или придобиване неизменно води до надвишаване на приложимите прагови стойности за МСП. В този смисъл според Чехия съображение 60 от решението за откриване на процедурата, в което Комисията счита, че отпускането на помощ на такива предприятия е несъвместимо с принципа на стимулиращия ефект, е необосновано.

(102) Чехия счита, че ако правилото, установено в член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, не трябваше да се прилага формално, а по-скоро да се взема предвид икономическата реалност, би се използвала различна формулировка, например „*Това правило не се прилага, когато е очевидно, че промяната е трайна*“. Едва тогава икономическата реалност би могла и би се отразила при прилагането на правилото — и то при всички обстоятелства, а не само в случай на сливане или придобиване на дружество, които сами по себе си нямат отношение към необратимостта на промяната.

(103) Според чешките органи, в подобни случаи вземането предвид единствено на икономическата реалност може да се окаже по същество подвеждащо. На практика предприятията често се сблъскват с рязко увеличение на числеността на персонала или на финансовите тавани в резултат на успешната си търговска или производствена политика, т.е. дори и при липса на сливане или придобиване, като това увеличение може да бъде толкова значително, че да е очевидно, че процесът е необратим. Въпреки това, дори и при такива обстоятелства, правилото, установено в член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, се прилага, без да се изисква от националните органи да преоценяват икономическата реалност за всеки отделен случай при прилагането на правилото.

(104) От друга страна, сливането или придобиването може да не представлява необратима промяна в собствеността, а по-скоро да води до процес на различни структурни промени или трансформации, или до придобиване на предприятия с инвестиционна цел.

(105) Чехия счита освен това, че правилото, установено в член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, представлява ясен, уместен и пропорционален критерий, който дава възможност за разумни колебания в цифрите и оповестяванията, докладвани от дадено предприятие за определен период. Нищо в това правило не сочи, че Комисията е имала намерение да възложи на националните органи да оценяват икономическата реалност във всеки отделен случай. Според Чехия ролята на националните органи се ограничава до проверка на съответствието с критериите, които са недвусмислено определени в член 4, параграф 2 от приложение I към посочения регламент. Задължението да се оценяват отчетените от предприятията стойности, отразяващи трайния (или временния) характер на промените, не би съответствало на изискването за използване на ясни и прости критерии за оценяване, тъй като за подобна оценка би се изисквал цялостен икономически анализ на всеки отделен кандидат. Това би противоречало на целта на Комисията да опрости административната тежест и да подобри прозрачността и правната сигурност, както и да гарантира еднакво прилагане на правилата за групово освобождаване във всички държави членки.

(106) По отношение на тълкуването на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство с позоваване на съдебната практика, Чехия счита, че макар съдържанието на дадена правна норма да може да бъде изяснено чрез тълкуване, тълкуването не може да се използва за изопачаване на закон, чието значение е ясно и разбираемо. Подобен подход би довел до неприемлива липса на сигурност в правните сделки.

(107) Чехия изтъква, че съдебната практика, на която Комисията се позовава в съображение 59 от решението за откриване на процедурата, се отнася до отношенията между т.нар. свързани предприятия, което е критерият, използван за целите на прилагането на член 3, а не на член 4 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство.

(108) Според Чехия, в член 4, параграф 1 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство са определени съответните данни (численост на персонала и финансов таван) за предприятията, които са преминали теста за свързани предприятия, и поради това този член представлява „втория етап“ от оценката на статута на предприятието. Следователно той се отнася до различна ситуация и не се прилага при оценяването на връзката между предприятията съгласно съдебната практика, на която Комисията се позовава в решението си за откриване на процедурата.

(109) Чехия изтъква също така, че в член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство се доразвива член 4, параграф 1 от същото приложение, като се определя, по отношение на предприятие, което вече е преминало теста за свързани предприятия и за което органите са получили необходимите данни (численост на персонала и финансови показатели съгласно член 4, параграф 1 от приложение I към същия регламент), дали такова предприятие отговаря или не на изискванията за допустимост, за да бъде квалифицирано като МСП. Член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство представлява третия етап от оценката на статута на МСП, като в него се установява правилото, че промяна в отчетените данни на предприятията, които са преминали теста за свързани предприятия съгласно член 3, параграфи 1—4 от същото приложение, не води автоматично до загуба или придобиване на статута на МСП.

(110) Следователно Чехия стига до заключението, че цитираната от Комисията съдебна практика не се прилага към конкретния случай, тъй като не се отнася до „третия етап“ от оценката на статута на МСП. Също така, според Чехия, установената политика на Комисията или предишните решения на съдилищата на Съюза не означават, че член 4, параграф 1 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство не се прилага в случаите, когато праговете за МСП са превишени в резултат на сливане или придобиване. Точно обратното, в решение T-745/17 ([26]) Общият съд ясно заключава, че член 4, параграф 2 от приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията („ОРГО“) ([27]) се прилага дори в случай на сливания и придобивания.

(111) Накрая, Чехия посочи, че с цел да подобри правната сигурност за бенефициерите на помощта и предоставящите органи от 1 август 2018 г. е преустановила досегашната практика на прилагане и, в съответствие с Ръководството за потребителя на Комисията относно определението за МСП, вече не прилага член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство по отношение на предприятия, които надвишават праговете за МСП в резултат на промяна в собствеността. Същевременно Чехия поддържа становището, че предишната практика на прилагане не е представлявала нарушение на посочената разпоредба.

([26]) Решение на Общия съд от 9 септември 2020 г., *Kerkosand/Комисия*, T-745/17, ECLI:EU:T:2020:400. Съображение 66 от решението за откриване на процедурата.

([27]) Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

6.2. **Начало на работата и момент на подаване на заявленията**

(112) Чехия изтъкна, че в конкретния случай за момент на *начало на работата* трябва да се счита моментът на плащане на застрахователната премия, а не сключването на застрахователния договор, както предлага Комисията в решението за откриване на процедурата ([28]).

(113) Чехия обясни, че съгласно националните си правила „проект“ или „дейност“ се отнася до застраховка, която се плаща на годишна база. Следователно предприятието трябва да взема решение всяка година дали да сключи годишната застраховка, като помощта може да бъде отпусната единствено за годишна застраховка, а не за многогодишен застрахователен период.

(114) По отношение на определянето на момента на *начало на работата по проекта или дейността*, чешките органи се позовават на преобладаващата бизнес практика: селскостопанските предприятия сключват застрахователен договор с клауза за автоматично удължаване. Автоматичното удължаване е от съществено значение за получаване на дългосрочно застрахователно покритие. След това, за да се ползва застрахователно покритие за съответната година, е необходимо да се заплати годишната застрахователна премия. Ако дадено предприятие не заплати премията за предстоящата година, то губи правото си на покритие за тази година. Не се изискват други стъпки освен плащането на годишната премия.

(115) Чешките органи считат, че при липса на помощ едно предприятие, застраховано през дадена година, не би сключило непременно застраховка и за следващата година. Преди плащането на застрахователната премия предприятието не поема правно обвързващо задължение, което би направило годишната застраховка *неотменима*. Всяка годишна застраховка трябва да се разглежда като отделен проект, който предполага вземане на ново и самостоятелно решение, като от наличието на многогодишен договор или на годишна застраховка, платена през дадена година, не може да се прави извод, че предприятието ще сключи същата застраховка и за следващата година.

(116) При тези обстоятелства целта на помощта е да се стимулират предприятията да сключват годишна застраховка. При липса на публична подкрепа, която да мотивира земеделските стопани да сключват застраховки всяка година, застрахователното покритие на рисковете в сектора на селското стопанство би било значително по-ниско, като се имат предвид високите разходи за застрахователни премии и ограничените финансови ресурси, с които разполага този сектор.

(117) Следователно, според чешките органи, в конкретния случай плащането на годишната премия следва да се счита за момента на *начало на работата*.

(118) Тази практика е отразена и в националната правна рамка в областта на застраховането. Съгласно § 2804 от Закон 89/2012 Сб., Граждански кодекс, със съответните му изменения: „Ако застрахователят напомни на притежателя на полицата да плати застрахователната премия и го уведоми в напомнянето, че застраховката ще бъде прекратена, освен ако премията не бъде платена в допълнителен срок от най-малко един месец от датата на получаване на напомнянето, застраховката се прекратява с изтичането на този срок, ако премията не е била платена“.

(119) Чешките органи обясниха значението на многогодишните договори. Ако бенефициерите прекратят съществуващите си застрахователни полици преди подписването на нов застрахователен договор, те ще бъдат принудени да се откажат от застрахователното си покритие за определен период от време. Това би довело до нежелани последствия, които биха противоречали на заложените цели на схемата и биха били неприемливи от гледна точка на управлението на риска в предприятието. Чешките органи считат, че по чисто формални причини не може да се очаква от бенефициерите да се излагат на риск.

(120) Освен това застрахователните дружества обикновено предлагат стимули за сключване на дългосрочна застраховка, като отстъпки от застрахователната премия или други облаги, което мотивира земеделските стопани да сключват застраховки за по-широк спектър от рискове.

(121) Чешките органи потвърдиха, че няма да бъде предоставяна помощ на бенефициер, който е платил годишната застрахователна премия преди подаването на заявлението за помощ.

(122) Независимо от гореизложеното, чешките органи отбелязват, че самото условие, с което се изисква бенефициерите да кандидатстват за помощта преди *началото на работата по проекта*, не следва да се приема като абсолютен критерий за отпускане на помощта. Тъкмо обратното, съдебната практика на съдилищата на Съюза сочи, че в конкретни случаи може да възникнат обстоятелства, които да имат реален стимулиращ ефект, дори ако началото на работата по проекта е преди датата на подаване на заявлението за помощ ([29]). Поради това чешките органи изразяват становище, че изискването не следва да се тълкува твърде формално.

([28]) Съображение 66 от решението за откриване на процедурата.

([29]) Решение на Съда от 13 юни 2013 г. по съединени дела C-630/11 P, HGA srl. и др., C-631/11 P, Regione autonoma della Sardegna, C-632/11 P, Timsas srl. и C-633/11 P, Grand Hotel Abi d'Oru SpA, ECLI:EU:C:2013:387, параграфи 109—110.

7. **ОЦЕНКА**

7.1. **Наличие на помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС**

(123) Съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС „[о]свен когато е предвидено друго в Договорите, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

(124) Съгласно установената съдебна практика, за да бъде дадена национална мярка класифицирана като „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, трябва да бъдат изпълнени всички изброени по-долу условия. На първо място трябва да има намеса от страна на държавата или чрез държавни ресурси. Второ, тази намеса трябва да е в състояние да засегне търговията между държавите членки. Трето, тя трябва да предоставя избирателно предимство на бенефициера. Четвърто, тя трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията ([30]).

(125) В съображение 40 от решението за откриване на процедурата ([31]) Комисията стигна до предварителното заключение, че условията на член 107, параграф 1 от ДФЕС са изпълнени и следователно схемата представлява държавна помощ по смисъла на посочения член.

(126) Това предварително заключение не беше поставено под въпрос в мненията, получени от Чехия. Освен това самата Чехия е уведомила за схемата като държавна помощ.

(127) Схемата може да бъде приписана на държавата, тъй като се основава на правните актове, описани в съображение 11, и се прилага от държавен орган (съображение 13). Помощта ще бъде изплащана от държавния бюджет, т.е. с държавни средства (съображение 12).

(128) Схемата предоставя предимство на своите бенефициери под формата на преки безвъзмездни средства (съображение 14). По този начин схемата освобождава бенефициерите от разходи, които те биха понесли при обичайни пазарни условия.

(129) Схемата е избирателна, тъй като помощта ще се предоставя само на определени предприятия, по-специално на големи предприятия, осъществяващи дейност в първичното селскостопанско производство (съображение 15). Други предприятия, които се намират в сходна правна и фактическа ситуация, не отговарят на условията за получаване на помощ и следователно не биха получили същото предимство. Като общо правило, икономическите оператори следва да покриват собствените си разходи.

(130) Съгласно съдебната практика на Съда на ЕС помощта за дадено предприятие изглежда засяга търговията между държавите членки, когато това предприятие работи на пазар, отворен за търговия в рамките на ЕС. Бенефициерите на помощта извършват дейност в сектора на първичното селскостопанско производство, където се осъществява търговията в рамките на ЕС. Следователно този сектор е отворен за конкуренция на равнището на Съюза и следователно е чувствителен към всяка мярка в полза на производството в една или повече държави членки. Поради това е било възможно схемата да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки.

(131) В светлината на гореизложеното, условията по член 107, параграф 1 от ДФЕС са изпълнени. Поради това може да се заключи, че схемата представлява държавна помощ по смисъла на посочения член. Чешките органи не оспориха това заключение.

(132) Поради обстоятелството, че помощта се основава на акт, съгласно който, без да се изискват допълнителни мерки за прилагане (съображение 11), може да се предостави индивидуална помощ на предприятията, определени в акта по общ и абстрактен начин ([32]), Комисията счита, че тя представлява схема за помощ по смисъла на точка 35, подточка 4 от Насоките от 2014 г. и точка 33, подточка 13 от Насоките от 2023 г.

(133) По отношение на индивидуалната помощ Комисията счита, че предвид общите ѝ характеристики с помощта, предоставена по схемата, обстоятелствата, посочени в съображения 123—130, се прилагат *mutatis mutandis* за тази индивидуална помощ. Поради това Комисията стига до заключението, че индивидуалната помощ, вече предоставена на големите предприятия, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

([30]) Решение на Съда от 7 ноември 2024 г. по дело C-588/22P, Ryanair/Комисия, ECLI:EU:C:2024:935, точка 100.
([31]) Съображение 40 от решението за откриване на процедурата.
([32]) Вж. по-специално раздели 2.2.3 и 2.2.4.

7.2. **Съвместимост на схемата с вътрешния пазар**

7.2.1. *Член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и приложимите насоки*

(134) Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС дадена помощ може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар, ако бъде установено, че тя има за цел да улесни развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(135) Следователно, за да бъде счетена за съвместима съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, помощта трябва: i) да улеснява развитието на някоя икономическа дейност или на някои региони (положително условие); и ii) да не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес (отрицателно условие).

(136) Комисията ще прецени дали тези две условия са изпълнени в контекста на приложимите насоки. В решението за откриване на процедурата Комисията оцени съвместимостта на схемата в контекста на Насоките от 2014 г., които бяха в сила към момента на приемане на това решение. Насоките от 2014 г. обаче бяха заменени с Насоките от 2023 г., които са в сила от 1 януари 2023 г. Съгласно точка 655 от Насоките от 2023 г. Комисията ще прилага тези насоки спрямо всички мерки за помощ, за които е изпратено уведомление и по отношение на които тя трябва да вземе решение след 1 януари 2023 г., дори когато уведомленията за помощ са били получени преди тази дата. Следователно в настоящото решение Комисията оценява съвместимостта на схемата в контекста на Насоките от 2023 г.

(137) По отношение на помощта, която може да бъде предоставена въз основа на схемата, се прилагат глава 3 от част I (Оценка на съвместимостта съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС) и раздел 1.2.1.6 от част II (Помощ за заплащане на застрахователни премии) от Насоките от 2023 г.

7.2.2. *Положително условие: помощта трябва да улеснява развитието на икономическа дейност или на някои икономически региони*

7.2.2.1. Улесняване на икономическа дейност

(138) Съгласно точка 43 от Насоките от 2023 г. държавата членка трябва да докаже, че помощта има за цел да улесни развитието на установената икономическа дейност.

(139) Комисията отбелязва, че схемата е предназначена да подпомага земеделските стопани при рискови и кризисни събития, като ги стимулира да сключват застраховки. Застраховката е важен инструмент за сектора на селското стопанство, който е изложен на чести рискови и кризисни събития. По този начин с помощта се подкрепя първичното селскостопанско производство (съображение 9).

(140) Съгласно точка 44 от Насоките от 2023 г. държавите членки трябва също така да опишат дали и как помощта ще допринесе за постигането на целите на ОСП и в рамките на тази политика — за целите на Регламент (ЕС) 2021/2115, както и да опишат по-конкретно очакваните ползи от помощта. Целите на схемата са в съответствие с целта на ОСП за насърчаване на развитието на интелигентен, конкурентоспособен, устойчив и диверсифициран сектор на селското стопанство, гарантиращ дългосрочна продоволствена сигурност, определена в член 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/2115, както и с целите, определени в член 6, параграф 1, букви а) и б) от същия регламент, а именно подпомагане за надеждни земеделски доходи и устойчивост на селскостопанския сектор и повишаване на конкурентоспособността на стопанствата (съображение 36). Следователно точка 44 от Насоките от 2023 г. е спазена.

(141) Следователно Комисията счита, че помощта би улеснила развитието на дадена икономическа дейност, като би подпомогнала конкурентоспособността и устойчивостта на първичното селскостопанско производство.

7.2.2.2. Стимулиращ ефект (момент на подаване на заявлението)

(142) Второто основание за започване на официалното разследване е свързано с условието помощта да има стимулиращ ефект, по-специално във връзка с момента на подаване на заявлението за помощ ([33]). Комисията имаше съмнения дали заявленията по схемата ще бъдат подадени преди началото на работата (вж. също съображение 94).

(143) Комисията припомня, че съгласно точка 70 от Насоките от 2014 г. и точка 50 от Насоките от 2023 г., когато работата или дейността вече е започнала, преди бенефициерът да подаде заявление за помощ до националните органи, помощта не представлява стимул за бенефициера.

(144) В съответствие с точка 35, подточка 25 от Насоките от 2014 г. и точка 33, подточка 57 от Насоките от 2023 г., „начало на работата по проекта или дейността“ означава началото на свързаните с инвестицията дейности или строителни работи, или първият правно обвързващ ангажимент за поръчка на оборудване или услуги, или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими, в зависимост от това кое от двете събития настъпва по-рано.

(145) Чешките органи отговориха на тези съмнения, като представиха подробно обяснение на процедурата, свързана със застрахователните договори (съображения 113—122).

(146) Чешките органи обясниха, че за да се ползва застрахователното покритие за дадена година, бенефициерът трябва да заплати годишната застрахователна премия. Без годишно плащане, покриващо предстоящата година, покритието за тази година се губи. Преди плащането на застрахователната премия предприятието не поема правно обвързващ ангажимент, който би направил годишната застраховка необратима.

(147) Чешките органи изтъкнаха, че при липса на помощ едно предприятие, застраховано през дадена година, не сключва непременно застраховка и за следващата година. Следователно всяка годишна застраховка трябва да се разглежда като отделен проект. От наличието на годишна застраховка за дадена година не може да се прави извод, че предприятието ще продължи договора и през следващата година (съображение 113).

(148) Комисията отбелязва, че сключването на договора не налага автоматично задължение за плащане на годишната застраховка. Комисията счита, че след сключването на застрахователния договор земеделските стопани не са длъжни да плащат годишна застраховка и имат правото да избират дали да сключат застраховка за дадена година, като заплащат или не заплащат застрахователната премия. При такива обстоятелства решаващият момент за оценка на стимулиращия ефект на помощта е действително моментът на плащане на годишната застрахователна премия, а не моментът на сключване на договор, който съдържа клауза за автоматично удължаване (съображение 112).

(149) Следователно Комисията счита, че помощта предоставя стимул на земеделските стопани да сключат годишната застраховка, което те може би не биха направили при липсата на подпомагане. Освен това чешките органи потвърдиха, че няма да бъде предоставяна помощ на бенефициер, който е платил годишната застрахователна премия преди подаването на заявлението за помощ (съображение 121).

(150) Поради това Комисията е съгласна с чешките органи, че за „начало на работата по проекта или дейността“ следва да се счита моментът на плащане на годишната застрахователна премия, а не моментът на сключване на застрахователния договор.

(151) Съгласно точка 47 от Насоките от 2023 г., схемата има стимулиращ ефект, ако променя поведението на предприятията по такъв начин, че те да започнат допълнителна дейност, допринасяща за развитието на сектора, която обикновено не биха предприели без помощта или биха предприели, но по различен или ограничен начин.

(152) Съгласно точка 48 от Насоките от 2023 г., мерките за държавна помощ, предназначени само за подобряване на финансовото състояние на предприятия, но които по никакъв начин не допринасят за развитие на сектора, и по-конкретно помощи, предоставени изцяло въз основа на цена, количество, единица продукция или единица средство за производство, се смятат за оперативна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар. Освен това, поради самото си естество такива помощи вероятно ще окажат въздействие върху механизмите, регулиращи организацията на вътрешния пазар.

([33]) Съображение 67, второ тире от решението за откриване на процедурата.

(153) Съгласно точка 50 от Насоките от 2023 г. Комисията е на мнение, че помощта не представлява стимул за бенефициера, когато работата по съответния проект или дейността вече е започнала, преди бенефициерът да подаде заявление за помощ до националните органи.

(154) Съгласно точка 51 от Насоките от 2023 г., заявлението за помощ трябва да включва най-малко името на заявителя и размера на предприятието, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, началната и крайната дата, размера на помощта, необходима за изпълнението, и допустимите разходи. Освен това, съгласно точка 52 от Насоките от 2023 г., големите предприятия трябва да опишат в заявлението варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и да представят удостоверяващи документи в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий. Това изискване не се прилага за общини, които са автономни местни власти с годишен бюджет под 10 милиона евро и чието население е по-малко от 5 000 жители. Съгласно точка 53 от Насоките от 2023 г., когато получи заявление, предоставящият помощта орган трябва да оцени дали съпоставителният сценарий е правдоподобен и да потвърди, че помощта има изисквания стимулиращ ефект. Съпоставителният сценарий е достоверен, ако е действителен и се отнася до факторите за вземане на решения, преобладаващи към момента на вземане на решението от бенефициера относно съответния проект или дейност.

(155) В решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения, че националното правно основание е в съответствие с точка 70 от Насоките от 2014 г., която е идентична с точка 50 от Насоките от 2023 г. Съгласно заключението в съображение 150, Комисията счита, че в конкретния случай моментът на начало на работата по проекта или дейността е плащането на годишната застрахователна премия.

(156) Чешките органи потвърдиха, че със схемата се поставя условието заявлението за помощ да бъде подадено от бенефициерите на помощта преди началото на работата или дейността (съображения 29 и 150). Заявлението за помощ трябва да включва най-малко името на заявителя и размера на предприятието, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, началната и крайната дата, размера на помощта, необходима за изпълнението, и допустимите разходи (съображение 30). Големите предприятия трябва също да представят съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и да представят удостоверяващи документи в подкрепа на този сценарий (съображение 31).

(157) Помощта може да бъде предоставена за покриване на разходите за застрахователната премия (съображение 21). Следователно тя няма да субсидира разходи за дейност, които едно предприятие неизбежно е щяло да направи, няма да е обезщетение за обичайния предприемачески риск, свързан с всяка стопанска дейност, нито е предназначена просто да подобри финансовото състояние на предприятията.

(158) Въз основа на това Комисията заключава, че схемата има стимулиращ ефект.

7.2.2.3. Липса на нарушение на съответните разпоредби и общите принципи на правото на Съюза

(159) Съгласно точка 61 от Насоките от 2023 г., ако мярка за държавна помощ, свързаните с нея условия, включително методът за финансиране, когато този метод представлява неразделна част от мярката за държавна помощ, или дейността, която финансира, водят до нарушение на съответното законодателство на Съюза, помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар.

(160) Условията на схемата са определени в съответствие с приложимото законодателство на Съюза. Няма данни, че предлаганата помощ или свързаните с нея условия биха довели до нарушение на съответните разпоредби и общи принципи на законодателството на Съюза. Следователно Комисията счита, че точка 61 от Насоките от 2023 г. е спазена.

(161) Съгласно точка 62 от Насоките от 2023 г. Комисията няма да разрешава държавна помощ, която е несъвместима с разпоредбите, регламентиращи общата организация на пазара или която би възпрепятствала правилното функциониране на общата организация. Няма данни, че предлаганата помощ би била несъвместима с разпоредбите, регламентиращи общата организация на пазара, или би възпрепятствала правилното функциониране.

(162) Съгласно точка 63 от Насоките от 2023 г., държавната помощ не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар, когато предоставянето на помощ е обвързано със задължението за предприятието бенефициер да използва национални продукти или услуги. В схемата не е предвидено такова задължение.

(163) Съгласно точка 64 от Насоките от 2023 г. Комисията няма да разрешава помощи за дейности по износ към трети страни или държави членки, които могат да бъдат пряко свързани с изнасяните количества, нито помощи, зависещи от използването на стоки собствено производство за сметка на вносни стоки, нито помощи за установяване и функциониране на разпределителна мрежа или за покриване на други разходи, свързани с дейности по износ. В схемата не са предвидени такива видове помощ.

7.2.2.4. Заключение

(164) Поради това Комисията счита, че схемата би улеснила развитието на първичната селскостопанска производствена дейност.

7.2.3. *Отрицателно условие: помощта не трябва да влияе неоправдано върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес*

(165) Съгласно точка 67 от Насоките от 2023 г., по самото си естество всяка мярка за помощ води до нарушаване на конкуренцията и оказва въздействие върху търговията между държавите членки. С цел да установи обаче дали нарушаващите ефекти на помощта са ограничени до минимум, Комисията проверява дали помощта е необходима, целесъобразна, пропорционална и прозрачна.

(166) Съгласно точка 68 от Насоките от 2023 г. Комисията оценява нарушаващия ефект на въпросната помощ върху конкуренцията и условията на търговия. След това Комисията ще съпостави положителните ефекти от помощта с нейните отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията. Когато положителните ефекти са по-големи от отрицателните, Комисията ще обяви помощта за съвместима.

7.2.3.1. Необходимост от държавна намеса

(167) Съгласно точка 70 от Насоките от 2023 г., държавната помощ може да постигне цел от общ интерес, ако е насочена към коригиране на неефективност на пазара.

(168) Комисията отбелязва, че съгласно обясненията на чешките органи със схемата се цели да се постигне по-високо ниво на сигурност за селскостопанските предприятия при непредвидени щети чрез осигуряване на широко достъпно застрахователно покритие в целия сектор на селското стопанство. Следователно схемата има за цел да мотивира земеделските стопани да сключват застраховки, за да управляват по-добре възникването на рискове и кризисни събития.

(169) Въз основа на това Комисията счита, че държавната намеса би довела до широко достъпни застраховки за сектора на селското стопанство, който в противен случай може да бъде изправен пред високи застрахователни цени. Следователно Комисията счита, че точка 70 от Насоките от 2023 г. е спазена.

(170) Съгласно точка 71 от Насоките от 2023 г. Комисията е на мнение, че пазарът не способства за постигането на заложените цели без държавна намеса по отношение на мерките за помощ, които изпълняват специфичните условия в част II от Насоките от 2023 г. Комисията отбелязва, че схемата отговаря на специфичните изисквания, определени в раздел 1.2.1.6. от част II от Насоките от 2023 г. (съображения 197—206). Следователно, в съответствие с точка 71 от Насоките от 2023 г., Комисията счита, че е необходима държавна намеса.

7.2.3.2. Целесъобразност на помощта

(171) Съгласно точка 72 от Насоките от 2023 г. предлаганата мярка за помощ трябва да е инструмент на политиката, подходящ за постигането на съответната цел на политиката. Държавата членка трябва да докаже, че помощта и нейните условия са подходящи за постигането на целта на мярката, към която е насочена помощта.

(172) Целта на схемата е да се подпомогнат земеделските стопани да застраховат дейността си срещу непредвидени рискови и кризисни събития, за да се подобри конкурентоспособността на стопанствата. В този смисъл Комисията счита, че схемата допринася за общата конкурентоспособност и устойчивост на сектора на селското стопанство. Поради това Комисията стига до заключението, че схемата е подходящ инструмент на политиката за постигане на тези цели.

Целесъобразност в сравнение с алтернативни инструменти на политиката

(173) Съгласно точка 73 от Насоките от 2023 г. Комисията е на мнение, че помощта в секторите на селското и горското стопанство, която отговаря на специфичните условия в съответните раздели на част II от Насоките от 2023 г., е подходящ инструмент на политиката.

(174) Схемата отговаря на специфичните изисквания, определени в раздел 1.2.1.6. от част II от Насоките от 2023 г. (съображения 197—206). Следователно тя е подходящ инструмент на политиката.

(175) Точка 74 от Насоките от 2023 г. не се прилага в настоящия случай, тъй като операциите, които отговарят на условията за подпомагане, не се съфинансират по чешкия стратегически план по ОСП (съображение 36).

Целесъобразност на различните инструменти за помощ

(176) Съгласно точка 75 от Насоките от 2023 г. помощта може да се предоставя под различни форми. Държавата членка следва обаче да гарантира, че помощта е предоставена под форма с потенциално най-слаб отрицателен ефект върху търговията и конкуренцията.

(177) Съгласно точка 76 от Насоките от 2023 г., в случай че е посочена конкретна форма за мярка за помощ, описана в част II от Насоките от 2023 г., тази форма се приема за подходящ инструмент за помощ за целите на посочените насоки. Приложими са правилата от раздел 1.2.1.6. от част II на Насоките от 2023 г., в които не е посочена конкретна форма на помощ.

(178) Съгласно схемата помощта може да бъде предоставена на земеделските стопани под формата на преки безвъзмездни средства (съображение 14), която чешките органи считат за най-подходящата форма за подпомагане на разходите за застрахователни премии.

(179) Целта на схемата е да се компенсират земеделските стопани за разходите за застрахователни премии. Комисията е съгласна, че преките безвъзмездни средства са най-подходящата форма, когато помощта има компенсаторна цел. Въз основа на това Комисията заключава, че схемата отговаря на точка 76 от Насоките от 2023 г.

7.2.3.3. Пропорционалност на помощта

(180) Съгласно точка 83 от Насоките от 2023 г. помощта се смята за пропорционална, когато сумата, предоставена на всеки отделен бенефициер, е ограничена до минимума, необходим за осъществяването на подпомаганата дейност. Съгласно точка 84 от Насоките от 2023 г., за да бъде помощта пропорционална, размерът на помощта не бива да надхвърля допустимите разходи, с някои изключения. Съгласно точка 85 от Насоките от 2023 г. с цел осигуряване на предсказуемост и еднакви условия на конкуренция Комисията прилага максимални интензитети на помощта.

(181) Съгласно точка 86 от Насоките от 2023 г., ако допустимите разходи са правилно изчислени и максималният интензитет на помощта или максималният размер на помощта, установени в част II от Насоките от 2023 г., са спазени, критерият за пропорционалност се смята за изпълнен.

(182) Съгласно точка 87 от Насоките от 2023 г. максималният интензитет на помощта и размерът на помощта трябва да бъдат изчислени от предоставящия орган, когато се предоставя помощта. Допустимите разходи трябва да се подкрепят с удостоверяващи документи, които са ясни, конкретни и актуални. За целите на изчисляването на интензитета на помощта и допустимите разходи всички използвани данни трябва да се отчитат преди приспадането на данъци и други такси. ДДС не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство в областта на ДДС.

(183) Помощта, предоставена въз основа на схемата, не може да надвишава 65 % от допустимите разходи (съображения 22 и 25). Този интензитет на помощта е в съответствие с максималния допустим интензитет на помощта за застрахователната премия, определен в точка 411 от Насоките от 2023 г.

(184) Допустимите разходи не включват ДДС (съображение 34).

(185) Освен това Комисията отбелязва, че чешките органи са потвърдили, че допустимите разходи ще бъдат правилно изчислени от предоставящия орган при предоставянето на помощта (съображение 33).

(186) Поради това Комисията стига до заключението, че помощта е пропорционална.

7.2.3.4. Натрупване на помощта

(187) Съгласно точка 103 от Насоките от 2023 г. помощ може да бъде предоставяна паралелно по няколко схеми или да бъде натрупвана с помощ *ad hoc*, при условие че общият размер на държавната помощ за дейност или проект не надхвърля таваните на помощта, заложени в Насоките от 2023 г.

(188) Съгласно точка 104 от Насоките от 2023 г. помощ с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ, доколкото тези помощи се отнасят до различни, установими допустими разходи. Помощ с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ по отношение на едни и същи допустими разходи, които се припокриват отчасти или изцяло, само ако подобно съчетаване не води до надхвърляне на най-високия интензитет или размер на помощта, приложим за този вид помощ, съгласно Насоките от 2023 г.

(189) Комисията отбелязва, че чешките органи са потвърдили, че помощта по схемата не може да се натрупва с помощ от други местни, регионални или национални източници или фондове на Съюза, нито с помощ de minimis или ad hoc, покриваща същите допустими разходи (съображение 32).

7.2.3.5. Прозрачност

(190) Съгласно точка 112 от Насоките от 2023 г. държавите членки трябва да гарантират публикуването на информацията, посочена в тази точка, в базата данни за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия или на подробен уебсайт за държавна помощ на национално или регионално равнище.

(191) Чешките органи потвърдиха, че условията за прозрачност ще бъдат спазени. Те се ангажираха да гарантират публикуването в базата данни за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия на пълния текст на схемата и разпоредбите за нейното прилагане или правното основание, наименованието на предоставящия орган и самоличността на бенефициерите, които ще получават индивидуална помощ, надхвърляща 60 000 EUR (съображение 37). Чешките органи се ангажираха да изменят схемата, за да бъде приведена в съответствие с новите правила, които влязоха в сила на 1 януари 2023 г. Съгласно тези правила прагът за индивидуална помощ, която трябва да бъде публикувана, е намален на 10 000 EUR. Въз основа на поетия от чешките органи ангажимент да предприемат подходящи мерки, Комисията счита, че чешките органи гарантират спазването на изискванията за прозрачност, свързани с предоставянето на индивидуална помощ, съгласно точка 112 от Насоките от 2023 г.

(192) Съгласно точка 114 от Насоките от 2023 г. тази информация трябва да се публикува, след като бъде взето решението за отпускане на помощта, да се съхранява в продължение на най-малко 10 години и да бъде достъпна за широката общественост без ограничения. Чешките органи потвърдиха, че тези изисквания ще бъдат изпълнени (съображение 37).

7.2.3.6. Избягване на неблагоприятни отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията

(193) Съгласно точка 117 от Насоките от 2023 г. Комисията ще определи пазара(ите), засегнат(и) от помощта, като вземе предвид информацията, предоставена от държавата членка за съответния(те) продуктов(и) пазар(и), т.е. пазара(ите), засегнат(и) от промяната в поведението на бенефициера. При оценяване на отрицателните ефекти на мярката за помощ Комисията ще съсредоточи своя анализ на нарушаване на конкуренцията върху предвидимия ефект, който помощите в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони оказват върху конкуренцията между предприятията в засегнатите продуктови пазари.

(194) Съгласно точка 118 от Насоките от 2023 г., ако помощта е добре насочена, пропорционална и ограничена по размер до нетните допълнителни разходи, се намалява нейното отрицателно въздействие и рискът от неблагоприятно нарушаване на конкуренцията е по-ограничен. Освен това Комисията установява максимални интензитети или размери на помощта. Целта е да бъде предотвратено използването на държавна помощ за дейности, при които съотношението между размера на помощта и допустимите разходи трябва бъде сметнато за много високо и особено вероятно да наруши конкуренцията. По принцип колкото по-големи са положителните ефекти, които е вероятно да породи подпомаганата дейност, и колкото по-голяма е вероятната необходимост от помощ, толкова по-висока е горната граница на интензитета на помощ.

(195) В настоящия случай помощта по схемата може да бъде отпусната за разходите за застрахователната премия (съображение 21). В съответствие с точка 118 от Насоките от 2023 г. Комисията счита, че отрицателното въздействие на такава помощ е ограничено, тъй като помощта е добре насочена към постигането на своите цели (съображение 172) и е пропорционална (съображение 186).

(196) Следователно Комисията заключава, че схемата няма да доведе до несъразмерно нарушаване на конкуренцията и търговията.

7.2.3.7. Специфични условия от част II от Насоките от 2023 г.

(197) В конкретния случай е приложим раздел 1.2.1.6 (Помощ за заплащане на застрахователни премии) от част II от Насоките от 2023 г.

(198) Съгласно точка 403 от Насоките от 2023 г. раздел 1.2.1.6 от част II от Насоките от 2023 г се прилага за предприятията с дейност в първичното селскостопанско производство. Това условие е изпълнено, тъй като само големи предприятия, които осъществяват дейност в първичното селскостопанско производство, са допустими (съображение 15).

(199) Съгласно точка 404 от Насоките от 2023 г. помощта не трябва да възпрепятства функционирането на вътрешния пазар на застрахователни услуги. Помощта не трябва да е ограничена до застрахователните покрития, предоставяни от отделно застрахователно дружество или от група дружества, нито да е обвързана с условие за сключване на застрахователен договор със застрахователно дружество, установено в съответната държава членка. Схемата отговаря на тези условия (съображение 27).

(200) Схемата не включва презастраховане, поради което точка 405 от Насоките от 2023 г. не е приложима.

(201) Съгласно точка 406 от Насоките от 2023 г. допустими са разходите за застрахователни премии за застрахователно покритие на щети, причинени от природни бедствия или извънредни събития, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, болести по животните, вредители по растенията и инвазивен чужд вид, отстраняване и унищожаване на мъртви животни и щети, причинени от защитени животни, както е посочено в раздели 1.2.1.1—1.2.1.5 от Насоките от 2023 г., както и от други неблагоприятни климатични събития или щети, причинени от екологични катастрофи.

(202) Помощта по схемата може да бъде отпусната за плащане на застрахователни премии, покриващи щети, причинени от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, вредители по растенията и болести по животните (съображения 1 и 20). Следователно схемата е в съответствие с точка 406 от Насоките от 2023 г.

(203) Съгласно точка 407 от Насоките от 2023 г. застраховката може да покрива само разходите за компенсиране на щетите по точка 406 от Насоките от 2023 г. и може да не изисква, нито да посочва вида или количеството на бъдещото производство. Това условие е изпълнено (съображение 26).

(204) Схемата не покрива застрахователни премии за застраховка срещу загуби, причинени от екологични катастрофи. Поради това точки 408 и 409 от Насоките от 2023 г. не са приложими.

(205) Съгласно точка 411 от Насоките от 2023 г. интензитетът на помощта не трябва да надвишава 70 % от разходите за застрахователната премия. По отношение на помощта за отстраняване и унищожаване на мъртви животни интензитетът на помощта не трябва да надвишава 100 % от разхода за застрахователната премия по отношение на застрахователни премии за отстраняване на мъртви животни и 75 % от разхода за застрахователната премия по отношение на застрахователни премии за унищожаване на мъртви животни.

(206) Помощ по настоящата схема може да бъде предоставяна за до 65 % от допустимите разходи (съображения 22 и 25). Следователно максималният допустим интензитет на помощта, определен в точка 411 от Насоките от 2023 г., е спазен.

7.2.3.8. Съпоставка на положителните и отрицателните ефекти от помощта

(207) Съгласно точка 134 от Насоките от 2023 г. Комисията оценява дали положителните ефекти от мярката за помощ надвишават установените отрицателни ефекти върху конкуренцията и условията на търговия. Комисията може да направи заключение, че мярката за помощ е съвместима с вътрешния пазар само ако положителните ефекти надвишават отрицателните.

(208) Съгласно точка 136 от Насоките от 2023 г., като част от оценката на положителните и отрицателните ефекти от помощта, Комисията ще вземе предвид въздействието на помощта върху постигането на общите и специфичните цели на ОСП, посочени в членове 5 и 6 от Регламент (ЕС) 2021/2115 — да се насърчи развитието на интелигентен, конкурентоспособен, устойчив и диверсифициран сектор на селското стопанство, да се подпомогнат и укрепят опазването на околната среда, включително биологичното разнообразие, и действията в областта на климата и да се допринесе за постигането на целите на Съюза, свързани с околната среда и климата, и за укрепването на социално-икономическата структура на селските райони.

(209) Освен това, съгласно точка 137 от Насоките от 2023 г., по принцип, заради положителните ефекти на помощта върху развитието на сектора, Комисията смята, че когато дадена помощ отговаря на условията и не надвишава съответните максимални интензитети или размери на помощта, предвидени в приложимите раздели на част II от Насоките от 2023 г., отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията са сведени до минимум.

(210) Схемата отговаря на изискванията на раздел 1.2.1.6. от част II на Насоките от 2023 г. (съображения 197—206), включително на съответния максимален интензитет на помощта (съображение 206).

(211) Освен това преследваните цели са в съответствие с общите и специфичните цели, определени в членове 5 и 6 от Регламент (ЕС) 2021/2115, а именно да се насърчи развитието на интелигентен, конкурентоспособен, устойчив и диверсифициран сектор на селското стопанство, гарантиращ дългосрочна продоволствена сигурност, да се подпомогне и укрепи опазването на околната среда, както и да се допринесе за постигането на екологичните цели на Съюза (съображение 36).

(212) Следователно Комисията заключава, че положителното въздействие на схемата надвишава нейните отрицателни ефекти по отношение на нарушаването на конкуренцията и въздействието върху търговията между държавите членки.

7.2.4. *Заключение относно съвместимостта на схемата*

(213) С оглед на гореизложеното Комисията стига до заключението, че схемата улеснява развитието на икономическа дейност и не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Следователно Комисията счита, че схемата е съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС съгласно тълкуването му в съответните разпоредби на Насоките от 2023 г.

7.3. **Законосъобразност на индивидуалната помощ**

(214) В решението си за откриване на процедурата Комисията се позова на пазарната информация, получена по време на предварителното разглеждане на схемата, според която на някои големи предприятия вече е била предоставена помощ за плащане на застрахователни премии, покриващи щети, причинени на култури и селскостопански животни съответно от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития и вредители по растенията или болести по животните. Предварителното разглеждане разкри, че всъщност предоставящият орган погрешно е класифицирал някои бенефициери като МСП към момента на предоставяне на помощта ([34]). Вследствие на това той погрешно е предоставил на тези дружества помощ по схемата за групово освобождаване SA.49594 (2017/XA), която е била ограничена до МСП.

(215) По отношение на класификацията като МСП, чешките органи представиха мнения, изложени в съображения 100—110.

(216) По-долу Комисията разглежда мненията на Чехия относно тълкуването на понятието „МСП“ и оценява законосъобразността на индивидуалната помощ.

7.3.1. *Относно тълкуването на понятието „МСП“*

(217) В решението за откриване на процедурата Комисията не се съгласи с оценката на предоставящия орган, като счете, че тя е направена на чисто формални основания, т.е. проверено е единствено формалното изпълнение на критериите за определяне на МСП, без да се вземат предвид икономическата реалност и принципите на съдебната практика, изложени в съображения 58—61 от решението за откриване на процедурата.

([34]) Съображение 57 от решението за откриване на процедурата.

(218) Съображението, изложено от Комисията в решението за откриване на процедурата, се основава на нейното тълкуване на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, както е обяснено в съображение 61 от решението за откриване на процедурата. Комисията уточни, че тълкуването ѝ се основава на съдебната практика на съдилищата на Съюза, която е ръководена от принципа на *effet utile*.

(219) В своите мнения чешките органи ясно посочиха, че при прилагането и последващата административна проверка на схемата за групово освобождаване не са счели за големи предприятия онези бенефициери, които са станали големи предприятия в резултат на сливане или придобиване, осъществено по-малко от две години преди датата на предоставяне на помощта. Чешките органи са счели тези бенефициери за МСП за двата последователни отчетни периода след датата на предоставяне на помощта и са им отпуснали помощта въз основа на схемата за групово освобождаване SA.49594 (2017/XA) (съображения 100—110).

(220) По отношение на доводите, представени от Чехия във връзка с тълкуването на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство (съображения 98—111), Комисията потвърждава своята позиция, подробно обяснена в решението за откриване на процедурата ([35]).

(221) Комисията припомня, че съгласно точка 35, подточка 14 от Насоките от 2014 г. и точка 33, подточка 36 от Насоките от 2023 г. големите предприятия са предприятия, които не изпълняват критериите, определени в приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство.

(222) Съгласно съображение 39 от Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, основната причина за освобождаването на МСП от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от ДФЕС е, че „МСП имат важна роля за създаването на работни места и като цяло представляват фактор за социална стабилност и двигател за икономиката. Въпреки това тяхното развитие може да бъде възпрепятствано от неефективност на пазара, което изправя МСП пред типични затруднения. За МСП често е трудно да получат капитал или заеми поради нежеланието на някои финансови пазари да поемат рискове и предполагаемия малък размер на гаранциите, които тези предприятия могат да предложат. Техните ограничени ресурси също могат да ограничат достъпа им до информация, по-специално що се отнася до нови технологии и потенциални пазари. Следователно, с цел да се улесни развитието на стопанските дейности на МСП, някои категории помощи в полза на МСП следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора съгласно настоящия регламент.“

(223) В съображение 40 от Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство се обяснява, че определението за МСП, използвано за целите на посочения регламент, се основава на определението от Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([36]), с цел премахване на различията, които могат да доведат до нарушаване на конкуренцията, и за улесняване на координацията между различните инициативи на Европейския съюз и национални инициативи, отнасящи се за МСП, както и за постигането на по-голяма административна яснота и правна сигурност.

(224) Съгласно член 2, параграф 1 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство категорията на МСП обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чийто общ годишен счетоводен баланс не надхвърля 43 млн. евро.

(225) Съгласно член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, когато към датата на приключване на отчетите дадено предприятие установи, че на годишна основа е надвишило или е под таваните за числеността на персонала или финансовите тавани, посочени в член 2 от посочения регламент, това няма да доведе до загуба или придобиване на статут на средно, малко или микропредприятие, освен ако тези тавани не бъдат надвишени през два последователни отчетни периода.

([35]) Съображения 53—61 от решението за откриване на процедурата.

([36]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

(226) Съдилищата на Съюза потвърдиха в своята съдебна практика, че определението за МСП трябва да бъде предмет на стриктно тълкуване, тъй като предимствата, предоставени от статута на МСП, съставляват най-често изключения (по-специално в областта на държавните помощи) от общите правила ([37]). Необходимо е да се изключат от квалификацията като МСП тези групи от предприятия, чиято икономическа мощ надхвърля тази на МСП, дори ако те формално отговарят на критериите, установени в определението за МСП ([38]). Съгласно съдебната практика трябва също така да се гарантира, че определението за МСП не се заобикаля поради чисто формални съображения ([39]).

(227) Съдилищата на Съюза потвърдиха освен това, че само предприятията, които са изправени пред типичните за МСП затруднения, следва да имат право на предимствата, произтичащи от този статут ([40]). Поради това Комисията счита, че ако дадено предприятие не е изправено пред типичните за МСП затруднения, то не следва да бъде признато за МСП.

(228) В точка 91 от решението си по дело T-745/17, на което чешките органи се позовават в своите мнения (съображение 110), Общият съд констатира по същество, че Комисията е следвало да има съмнения дали предприятие, което е било под праговете за МСП, предвидени в член 2 от приложение I към Регламент (ЕС) 651/2014 към момента на предоставяне на помощта, е можело да се счита за МСП, въпреки че е било свързано с голямо предприятие през предходните два отчетни периода.

(229) Ситуацията в настоящия случай е обратна на ситуацията по дело T-745/17. Към момента на предоставяне на индивидуалната помощ бенефициерите са надвишавали праговете за МСП, определени в член 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство. Праговете за МСП са били превишени в резултат на трайна промяна в структурата на собствеността им, настъпила през отчетния период, предшестващ периода на предоставяне на индивидуалната помощ. Тълкуването на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, представено от чешките органи, съгласно което тези бенефициери следва да запазят статута си на МСП в продължение на две години след датата на промяната в структурата на собствеността им, би било в противоречие с духа на член 4, параграф 2, чиято цел е да се гарантира, че само предприятията, които са изправени пред типичните за МСП затруднения, следва да имат право на предимствата, произтичащи от този статут.

(230) Би било в противоречие с принципа на *effet utile* да се предоставя такава гъвкавост на предприятията, които трайно надвишават праговете за МСП в резултат на промяна в собствеността. Целта на гъвкавостта, предвидена в член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, е да се гарантира, че предприятията, които отбелязват растеж и временно надвишават таваните, определени в член 2 от същото приложение, могат да запазят статута си на МСП. Следователно целта е да се гарантира правна сигурност за МСП, които осъществяват дейност на силно нестабилни пазари. Промяната в собствеността на дадено дружество вследствие на сливане или придобиване обаче представлява структурна промяна, която не е свързана с нестабилността на пазара или с икономическия растеж.

(231) С оглед на тази обосновка Комисията счита, че гъвкавостта, предвидена в член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, трябва да бъде ограничена до ситуации, в които таваните за МСП се надвишават временно („освен ако тези тавани не бъдат надвишени през два последователни отчетни периода“).

(232) Основният принцип, на който се основава тълкуването на Комисията, е необходимостта да се гарантира, че само предприятията, които са изправени пред типичните за МСП затруднения, следва да имат право на предимствата, произтичащи от този статут, и че мерките, предназначени за МСП, действително са от полза за предприятията, за които мащабът представлява затруднение, а не за предприятията, които принадлежат към голяма група и които следователно имат достъп до средства и помощ, недостъпни за конкуренти със същия мащаб, но които не принадлежат към голяма група.

(233) Следователно член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство не може да се тълкува в смисъл, че МСП, което в резултат на придобиване или сливане се превръща в голямо предприятие, може да продължи да се ползва автоматично от статута на МСП в продължение на два последователни отчетни периода.

([37]) Решение на Съда от 27 февруари 2014 г. по дело C-110/13, *HaTeFo*, ECLI:EU:C:2014:114, точка 32.

([38]) Вж. по-конкретно: решение на Съда от 24 септември 2020 г. по дело C-516/19, *NMI Technologietransfer*, ECLI:EU:C:2020:754, точки 31—34; решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело C-91/01, *Италия/Комисия*, ECLI:EU:C:2004:244, точки 31, 50—54; решение на Съда от 27 февруари 2014 г. по дело C-110/13, *HaTeFo*, ECLI:EU:C:2014:114, точки 34 и 39; решение на Съда от 14 октомври 2004 г. по дело T-137/02, *Pollmeier/Комисия*, ECLI:EU:T:2004:304, точки 61—62.

([39]) Решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело C-91/01, *Италия/Комисия*, ECLI:EU:C:2004:244, точка 50; решение на Съда от 27 февруари 2014 г. по дело C-110/13, *HaTeFo*, ECLI:EU:C:2014:114, точка 33.

([40]) Решение на Съда от 27 февруари 2014 г. по дело C-110/13 *HaTeFo*, ECLI:EU:C:2014:114, точка 33, решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело C-91/01, *Италия/Комисия*, ECLI:EU:C:2004:244, точка 50.

(234) Поради това Комисията не е съгласна с тълкуването на чешките органи, че двугодишният гратисен период се прилага по принцип за всички случаи, в които са надвишени таваните за МСП, независимо от причината за това. Дадено предприятие престава да бъде МСП и не се сблъсква със същите проблеми (достъп до ресурси, технологии и др.), когато в резултат на сливане или придобиване става част от голямо предприятие и вследствие на това трайно надвишава праговете за МСП.

(235) По същия начин Комисията не е съгласна със становището на чешките органи, че съдебната практика, посочена в съображение 59 от решението за откриване на процедурата, трябва да се ограничи до член 3 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство (съображение 107). Въпреки че тази съдебна практика може да е била издадена специално във връзка с т.нар. свързани предприятия, според Комисията това не променя или ограничава общата приложимост на принципа *effet utile*. Следователно Комисията счита, че тя трябва да се разглежда като общо регламентираща прилагането на определението за МСП, особено предвид факта, че съдилищата на Съюза са насърчили в своите решения прилагането на „духа“ на определението за МСП (например „... с цел да се гарантира достъп до предимствата, произтичащи за МСП от различните норми или мерки в тяхна полза, само за предприятия, които наистина се нуждаят от тях“ ([41])).

(236) Освен това Чехия твърди, че макар съдържанието на дадена правна норма да може да бъде изяснено чрез тълкуване, тълкуването не може да изопачава закона, чието значение е ясно и разбираемо. Подобен подход би довел до неприемлива липса на сигурност в правните сделки (съображение 106).

(237) Във връзка с това Комисията припомня, че съгласно съдебната практика на съдилищата на Съюза всеки правен текст следва да се тълкува в съответствие с неговата формулировка (буквално тълкуване), но и с дължимото внимание към намерението на законодателя при приемането на текста. Комисията обясни ([42]), че целта на определението за МСП е да се гарантира, че мерките за подкрепа се предоставят само на предприятията, които наистина се нуждаят от тях. Тъй като определението за МСП се прилага във всички политики, програми и мерки, които Комисията разработва и прилага за МСП, е важно да се определи кои предприятия са наистина МСП, тъй като те се нуждаят от помощ, от която други предприятия не се нуждаят. В сравнение с другите предприятия МСП са изправени пред уникален набор от проблеми, както вече е обяснено в съображение 222, които обосновават специфичното третиране.

(238) С оглед на мотивите, изложени в съображения 221—237, Комисията потвърждава, че член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство не се прилага по принцип и автоматично. Вместо това трябва първо да се определи кое дружество се взема предвид при изчисляването на данните по член 2, параграф 1 от това приложение и кои отчетни периоди са от значение.

(239) Следователно, когато дадено предприятие е променило структурата или собствеността си трайно вследствие на сливане или придобиване и към момента на предоставяне на помощта функционира под контрола (по смисъла на член 3, параграф 3 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство) на „голямо предприятие“ ([43]), това предприятие трябва да се счита също за голямо предприятие ([44]).

(240) От това следва, че такова предприятие не може да се ползва от статута на МСП и следователно не отговаря на условията за получаване на помощ по схемата за групово освобождаване.

7.3.2. Индивидуална помощ

(241) В решението за откриване на процедурата Комисията предварително счете, че схемата е била приложена още преди уведомлението за нея.

(242) В хода на официалната процедура по разследване чешките органи обясниха, че не е била отправяна покана за подаване на заявления за помощ и следователно по тази схема не е била предоставена помощ.

(243) Комисията споделя становището на чешките органи, че помощта, посочена в съображение 3, не може да се счита за предоставена по схемата, тъй като при уведомяването за схемата тя е била под формата на проект и следователно не е била одобрена от Комисията и не е била в сила към момента на предоставяне на помощта.

([41]) Решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело C-91/01, *Италия/Комисия*, ECLI:EU:C:2004:244, точка 50; решение на Съда от 14 октомври 2004 г. по дело T-137/02, *Pollmeier Malchow*, ECLI:EU:T:2004:304, точка 61.

([42]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията (съображение 12).

([43]) Вж. също и съображение 61 от решението за откриване на процедурата.

([44]) Вж. също и съображение 61 от решението за откриване на процедурата.

(244) Поради причините, посочени в съображения 217 и 240, тази помощ не може да се счита за предоставена и въз основа на схемата за групово освобождаване SA.49594 (2017/XA), тъй като е предоставена на големи предприятия, а обхватът на схемата за групово освобождаване е ограничен до МСП.

(245) Следователно, индивидуалната помощ, посочена в съображение 3, не е била предоставена въз основа на схема за помощ и следователно представлява „индивидуална помощ“ по смисъла на член 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([45]).

(246) В хода на официалното разследване беше установено също, че от дружествата, изброени в съображение 97 по-горе, на ZEV Šaratice, a.s. (наричано по-нататък „ZEV Šaratice“) е била предоставена индивидуална помощ ([46]) на 17 януари 2018 г. Към датата на предоставяне на помощта „ZEV Šaratice“ е трябвало да се счита за голямо предприятие, както е обяснено по-долу.

(247) От информацията, предоставена от чешките органи, следва, че на 10 февруари 2017 г. LUKROM, spol. s.r.o. (наричано по-нататък „LUKROM“) е станало мажоритарен акционер в ZEV Šaratice, притежавайки 62,52 % от акциите му. До края на 2017 г. този дял се увеличава до 70,2 % чрез постепенно изкупуване на акции. Според чешките органи, поради мажоритарното участие в капитала, от 10 февруари 2017 г. дружествата ZEV Šaratice и LUKROM са станали свързани предприятия по смисъла на член 3, параграф 3, буква а) от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство.

(248) В своите мнения чешките органи се позовават на решението на Общия съд по дело T-745/17 (съображение 110). Според тях в това решение Общият съд е заключил, че член 4, параграф 2 от приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014 („ОРГО“) се прилага дори в случай на сливания и придобивания (съображение 110).

(249) Въпреки това, положението по това дело е различно от положението на ZEV Šaratice в настоящия случай: по дело T-745/17 бенефициерът на помощта е станал МСП в резултат на прехвърлянето на акции на друго дружество. В настоящия случай положението е обратното: по-голямата част от акциите на ZEV Šaratice са придобити от голямо предприятие — LUKROM.

(250) Действително, отчетите на LUKROM за 2017 г. са приключени на 31 декември 2017 г. Общият годишен счетоводен баланс възлиза на 2 742 344 000 CZK (около 107 млн. евро ([47])). За същия период съгласно счетоводния баланс на LUKROM средният брой на служителите е бил 301, плюс 372 служители в други дружества, включени в баланса на това дружество. Тези данни показват, че през 2017 г. LUKROM е било голямо предприятие.

(251) Отчетите на LUKROM за 2016 г. са приключени на 31 декември 2016 г. Общият годишен счетоводен баланс възлиза на 2 346 940 CZK (около 86,8 млн. евро ([48])). За същия период съгласно счетоводния баланс на LUKROM средният брой на служителите е бил 299, плюс 375 служители в други дружества, включени в баланса на това дружество. Тези данни показват, че и през 2016 г. LUKROM е било голямо предприятие.

(252) Следователно Комисията счита, че съдебното решение, на което се позовават чешките органи, не е от значение за целите на прилагането на приложение I към ОРГО в настоящия случай (вж. също съображение 229).

(253) Въпреки това, като допълнителен правен анализ, Комисията ще приложи същите принципи като тези, изложени от Общия съд в това решение.

(254) Съгласно посоченото в точка 94 от същото решение, както националните органи, така и Комисията трябва да определят точно релевантната приключена счетоводна година и релевантната година за целите на съвместното изчисляване на съответните данни по смисъла на член 2, параграф 1 от приложение I към ОРГО, във връзка с член 3, параграф 3 и член 4, параграф 2 от същото приложение, и да уточнят кое дружество или кои дружества трябва да бъдат взети предвид за тази цел.

([45]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([46]) На ZEV Šaratice, a.s. е предоставена индивидуалната помощ, посочена в съображение 3, в размер на 234 722 CZK (около 9 351 EUR; обменен курс на 17 януари 2018 г.: 1 EUR = 25,371 CZK).

([47]) Обменен курс през декември 2017 г.: 1 EUR = 25,647 CZK.

([48]) Обменен курс през декември 2016 г.: 1 EUR = 27,03 CZK.

(255) В точка 93 от посоченото решение Общият съд е постановил също, че следва да се вземат предвид и данните на дружеството, под контрола на което бенефициерът на помощта е осъществил съществена част от своята икономическа дейност през разглежданата стопанска година.

(256) Прилагайки посоченото решение към конкретния случай, Комисията оценява заедно данните на ZEV Šaratice и LUKROM. При това съвместно изчисляване се взема предвид духът на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, както Общият съд подчертава в точка 94 от решението по дело T-745/17. В противен случай определението за МСП би било заобиколено поради чисто формални съображения. В действителност, ако анализът на понятието „МСП“ беше извършен две години преди промяната в корпоративната структура за всяка от страните по сделката поотделно, заключението винаги би било разширяване на понятието „МСП“, което би противоречало на необходимостта член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство (съображение 230) да се тълкува стриктно и в съответствие с неговия дух.

(257) По отношение на релевантната приключена счетоводна година, двете счетоводни години, предшестващи датата на предоставяне на помощта, са 2017 и 2016 г..

(258) Отчетите на ZEV Šaratice за 2017 г. са приключени на 31 декември 2017 г. Общият годишен счетоводен баланс възлиза на 120 286 000 CZK (около 4,69 млн. евро ([49])). За същия период в годишния отчет на ZEV Šaratice, a.s. са посочени 8 служители.

(259) Отчетите на ZEV Šaratice за 2016 г. са приключени на 31 декември 2016 г. Общият годишен счетоводен баланс възлиза на 120 286 000 CZK (около 4,39 млн. евро ([50])). За същия период в годишния отчет на ZEV Šaratice, a.s. са посочени 9 служители.

(260) Както е посочено по-горе в съображения 250 и 251, отчетите на свързаното предприятие на ZEV Šaratice (LUKROM) за двете счетоводни години, предшестващи датата на предоставяне на помощта, показват, че само това свързано предприятие представлява „голямо предприятие“ по смисъла на приложение I към ОРГО.

(261) Поради това, в съответствие с член 2, параграф 1 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, към датата на отпускане на помощта, т.е. 17 януари 2018 г., ZEV Šaratice е било свързано с — и следователно част от — „голямо предприятие“ по смисъла на приложение I към посочения регламент. По тази причина ZEV Šaratice не е отговаряло на условията за получаване на помощ по схемата SA.49594 (2017/XA), тъй като такава помощ се е предоставяла единствено на МСП.

(262) По отношение на другите дружества, изброени в съображение 97 по-горе, чешките органи не обясниха защо тези дружества са били проверени, тъй като според предоставената от тях информация от 1 януари 2018 г. на тези дружества не е била предоставяна помощ за застрахователната премия.

7.3.3. *Неправомерност на индивидуалната помощ*

(263) Тъй като индивидуалната помощ е била предоставена на големи предприятия, тя не попада в нито една от категориите на Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство.

(264) Поради това, че индивидуалната помощ не е била предоставена въз основа на одобрена схема и не е можело да бъде освободена съгласно Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство, Комисията потвърждава предварителните си съмнения и констатира, че индивидуалната помощ, която вече е предоставена на големи предприятия, е неправомерна ([51]).

7.4. **Съвместимост на индивидуалната помощ с вътрешния пазар**

7.4.1. *Приложими насоки*

(265) Съгласно точка 656 от Насоките от 2023 г. неправомерната помощ ще бъде оценявана в съответствие с правилата в сила към датата, на която е била предоставена помощта. Следователно в настоящото решение Комисията оценява помощта, предоставена преди одобрението ѝ от Комисията, въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и за всички индивидуални помощи, предоставени преди 1 януари 2023 г. (съображение 3), Насоките от 2014 г.

([49]) Обменен курс през декември 2017 г.: 1 EUR = 25,647 CZK.
([50]) Обменен курс през декември 2016 г.: 1 EUR = 27,03 CZK.
([51]) Съображения 42 и 50 от решението за откриване на процедурата.

7.4.2. Член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и приложимите насоки

(266) Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС дадена помощ може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар, ако бъде установено, че тя има за цел да улесни развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(267) Следователно, за да бъде счетена за съвместима съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, помощта трябва: i) да улеснява развитието на някоя икономическа дейност или на някои региони (положително условие); и ii) да не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес (отрицателно условие). Тези две условия са кумулативни.

(268) Комисията преценява дали тези две условия са изпълнени в контекста на приложимите насоки, а именно Насоките от 2014 г. В настоящия случай се прилагат конкретно глава 3 от част I (Оценка на съвместимостта съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС), както е тълкувана в решението на Съда по дело C-594/18 P ([52]), и раздел 1.2.1.6 от част II (Помощ за заплащане на застрахователни премии).

7.4.3. *Относно това дали помощта улеснява развитието на дадена икономическа дейност*

7.4.3.1. Установяване на икономическата дейност

(269) Комисията отбелязва, че индивидуалната помощ е била предназначена да подпомага земеделските стопани при рискови и кризисни събития, като ги стимулира да сключват застраховки. Застраховката е важен инструмент за управление на риска и кризи в сектора на селското стопанство, който е изложен често на такива събития. По този начин с помощта се подкрепя първичното селскостопанско производство (съображение 9).

(270) Съгласно точка 44 от Насоките от 2014 г. помощта в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони следва да е тясно свързана с ОСП, да е в съгласие с целите за развитие на селските райони, посочени в точка 10 от тези насоки, и да е съвместима с правилата относно общата организация на пазарите на селскостопански продукти.

(271) Съгласно точка 46 от Насоките от 2014 г. Комисията е на мнение, че мерките, прилагани съгласно и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([53]) и неговите актове за изпълнение и делегирани актове или като допълнително национално финансиране в рамките на програма за развитие на селските райони, са по самото си естество в съгласие с целите за развитие на селските райони.

(272) Настоящата помощ не е била съфинансирана по мярка от ПРСР на Чехия, но е била разработена в съответствие с целите за развитие на селските райони (съображение 63).

(273) Следователно Комисията счита, че помощта е улеснила развитието на дадена икономическа дейност, като е допринесла за конкурентоспособността и устойчивостта на първичното селскостопанско производство.

7.4.3.2. Липса на стимулиращ ефект

(274) Съгласно точка 66 от Насоките от 2014 г., помощта има стимулиращ ефект, ако променя поведението на предприятията по такъв начин, че те да започнат допълнителна дейност, допринасяща за развитието на сектора, която обикновено не биха предприели без помощта или биха предприели, но по различен или ограничен начин. Помощта не трябва да субсидира разходи за дейност, които едно предприятие неизбежно е щяло да направи, и не трябва да е обезщетение за обичайния предприемачески риск, свързан с всяка стопанска дейност.

([52]) Решение на Съда (голям състав) от 22 септември 2020 г. по дело C-594/18 *P, Австрия/Комисия*, ECLI:EU:C:2020:742.

([53]) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(275) Съгласно точка 67 от Насоките от 2014 г. едностранни мерки за държавна помощ, предназначени само за подобряване на финансовото състояние на предприятия, но които по никакъв начин не допринасят за развитие на сектора, и по-конкретно помощи, предоставени изцяло въз основа на цена, количество, единица продукция или единица средство за производство, се считат за оперативна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар. Освен това, поради самото си естество такива помощи вероятно ще окажат въздействие върху механизмите, регулиращи организацията на вътрешния пазар.

(276) Помощта е била предоставена за покриване на разходите за застрахователната премия (съображение 21). Следователно тя не е субсидирала разходи за дейност, които едно предприятие неизбежно е щяло да направи, не е била обезщетение за обичайния предприемачески риск, свързан с всяка стопанска дейност, нито е била предназначена просто да подобри финансовото състояние на предприятията.

(277) Съгласно точка 70 от Насоките от 2014 г. помощта няма стимулиращ ефект за бенефициера, когато работата по съответния проект или дейност вече е започнала, преди бенефициерът да подаде заявление за помощ до националните органи. В съответствие с точка 35, подточка 25 от Насоките от 2014 г. „начало на работата по проекта или дейността“ означава настъпилото най-напред от следните: започване на дейностите; начало на строителните работи, свързани с инвестицията; първият правно обвързващ ангажимент за поръчване на оборудване; ползването на услуги или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими.

(278) Съгласно точка 71 от Насоките от 2014 г., заявлението за помощ трябва да включва най-малко името на заявителя и размера на предприятието, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, началната и крайната дата, размера на помощта, необходима за изпълнението, и допустимите разходи.

(279) Освен това, съгласно точка 72 от Насоките, големите предприятия трябва да опишат в заявлението варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и да представят удостоверяващи документи в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий. Съгласно точка 73 от Насоките при получаване на заявление предоставящият орган трябва да извърши проверка на правдоподобността на съпоставителния сценарий и да потвърди, че помощта притежава необходимия стимулиращ ефект. Съпоставителният сценарий е достоверен, ако е действителен и се отнася до факторите за вземане на решения, преобладаващи към момента на вземане на решението от бенефициера относно съответния проект или дейност.

(280) Както следва от съображение 67 от решението за откриване на процедурата, по отношение на индивидуалната помощ Комисията е започнала процедурата по член 108, параграф 2 от ДФЕС на основание, че помощта е била предоставена неправомерно на големи предприятия, поради съмнения, свързани с: i) представянето на съпоставителния сценарий; и ii) момента на подаване на заявлението (вж. също съображение 8).

(281) Представяне на съпоставителния сценарий

(282) В своите мнения по решението за откриване на процедурата чешките органи оспориха тълкуването на Комисията на член 4, параграф 2 от приложение I към Регламента за групово освобождаване в областта на селското стопанство и заявиха, че на бенефициерите, които не отговарят на определението за МСП, дадено в приложение I към същия регламент ([54]), не е била предоставена помощ (съображения 99—110).

(283) Чешките органи потвърдиха обаче, че нито един от бенефициерите, които са получили помощ въз основа на схемата SA.49594 (2017/XA), не е представил съпоставителен сценарий (съображение 98).

(284) Чешките органи не оспорват, че в схемата SA.49594 (2017/XA) не е било предвидено изискване за предварително представяне на съпоставителния сценарий. Те също така не са поискали от Комисията да се отклони от това изискване, заложено в Насоките от 2014 г. ([55])

(285) Съответно Комисията счита, че първото основание за провеждане на официалното разследване е налице, тъй като големите предприятия, на които е била предоставена неправомерна индивидуална помощ, не са представили предварителен съпоставителен сценарий, доказващ, че помощта е имала стимулиращ ефект.

([54]) Това мнение на Чехия не се отнася до големите бенефициери, които вече са възстановили помощта, както е обяснено в съображение 102 от настоящото решение.

([55]) Съображение 47 от решението за откриване на процедурата.

7.4.3.3. Заключение относно първото (положително) условие, посочено в член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС

(286) При липса на надлежно установен стимулиращ ефект, въпросната индивидуална помощ не може да се счита за улесняваща развитието на някоя икономическа дейност или на някой регион.

7.4.4. *Заключение относно съвместимостта на индивидуалната помощ с вътрешния пазар*

(287) Индивидуалната помощ, вече предоставена на големи предприятия за плащане на застрахователни премии, покриващи щети, причинени на култури и селскостопански животни съответно от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития и вредители по растенията или болести по животните (съображение 3), не може да се счита за улесняваща развитието на някоя икономическа дейност или на някой регион.

(288) Следователно такава индивидуална помощ не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС (съгласно тълкуването по смисъла на Насоките от 2014 г.), без да е необходимо да се разглежда второто, отрицателно условие, посочено в тази разпоредба.

8. **ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

(289) В съответствие с член 108, параграф 2 от ДФЕС и установената съдебна практика на съдилищата на Съюза Комисията е компетентна да вземе решение дали съответната държава членка трябва да измени или отмени помощта, когато е констатирала, че въпросната помощ е несъвместима с вътрешния пазар ([56]). Съдилищата на Съюза също така последователно постановяват, че задължението на дадена държава членка да отмени помощта, която Комисията счита за несъвместима с вътрешния пазар, има за цел да възстанови съществуващото преди това положение ([57]).

(290) В този контекст съдилищата на Съюза са установили, че тази цел е постигната, след като получателят е възстановил сумите, отпуснати като неправомерна помощ, като по този начин е загубил предимството, с което се е ползвал пред своите конкуренти на вътрешния пазар, и след като е възстановено положението преди изплащането на помощта ([58]).

(291) В съответствие със съдебната практика член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 гласи, че „[к]огато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера (решение за възстановяване). Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на Съюза“.

(292) Поради това Чехия е задължена да поиска възстановяване на неправомерната и несъвместимата индивидуална помощ (съображение 261) от ZEV Šaratice, a.s. и всички останали бенефициери, които са представлявали големи предприятия към момента на предоставянето на тази индивидуална помощ, освен ако не са отговаряли на всички условия на Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията ([59]) или на прилагането на общ принцип на правото на ЕС, както се твърди по време на официалното разследване. Възстановяването следва да обхваща времето от датата, на която помощта е предоставена на разположение на бенефициера, до ефективното ѝ възстановяване. Върху сумата, която трябва да се възстанови, се начислява лихва до ефективното ѝ възстановяване,

([56]) Решение от 12 юли 1973 г., Комисия/Германия, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, точка 13.
([57]) Решение от 21 март 1990 г., Белгия/Комисия, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, точка 66.
([58]) Решение от 17 юни 1999 г., Белгия/Комисия, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, точки 64 и 65.
([59]) Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1408/oj).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Схемата е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС.

Член 2

Индивидуалната помощ, вече предоставена на големи предприятия за плащане на застрахователни премии, покриващи щети, причинени на култури и селскостопански животни съответно от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития и вредители по растенията или болести по животните, е предоставена в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС и е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 3

1. Чехия възстановява несъвместимата помощ, посочена в член 2.

2. Върху подлежащите на възстановяване суми се начислява лихва от датата, на която са били предоставени на разположение на бенефициерите — големи предприятия, до действителното им възстановяване.

3. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([60]), изменен с Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията ([61]).

Член 4

1. В съответствие с член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589, възстановяването на помощта, посочена в член 2 от същия регламент, се извършва незабавно и ефективно ([62]).

2. Чехия гарантира, че настоящото решение ще бъде изпълнено в срок от четири месеца от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 5

1. В срок от четири месеца, считано от датата на уведомяване за настоящото решение, Чехия представя на Комисията следната информация:

а) пълен списък на бенефициерите, които представляват големи предприятия по смисъла на приложение I към Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията ([63]), които не са представили съпоставителен сценарий в заявлението си и са получили несъвместимата помощ, посочена в член 2;

б) общата сума (главница на помощта и лихви за възстановяване), която трябва да бъде възстановена от тези бенефициери;

в) подробно описание на вече предприетите и планираните мерки за изпълнение на настоящото решение;

г) документи, доказващи, че на бенефициерите е разпоредено да възстановят помощта.

([60]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

([61]) Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията от 30 януари 2008 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004 за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 82, 25.3.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/271/oj).

([62]) Член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от ДФЕС.

([63]) Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 327, 21.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj).

2. Чехия държи Комисията в течение на напредъка по спазването на националните мерки, които са предприети за изпълнението на настоящото решение, до окончателното възстановяване на помощта, посочена в член 2. При поискване от страна на Комисията тя незабавно представя информация за вече предприетите и планираните мерки за изпълнение на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно размера на помощта и на лихвите по възстановяване, които вече са възстановени от бенефициерите — големи предприятия.

Член 6

Адресат на настоящото решение е Чешката република.

Член 7

1. Комисията може да публикува самоличността на бенефициерите на несъвместима помощ, както и размера на помощта и лихвите върху подлежащите на възстановяване суми, възстановени в изпълнение на настоящото решение, без да се засяга член 30 от Регламент (ЕС) 2015/1589.

2. Ако настоящото решение съдържа поверителна информация, която не следва да бъде публикувана, моля уведомете Комисията за това в срок от 15 работни дни от датата на получаването му. Ако в рамките на посочения срок Комисията не получи мотивирано искане, ще се счита, че сте съгласни пълният текст на решението да бъде публикуван. Вашето искане, в което точно се посочва съответната информация, следва да бъде изпратено по електронен път на следния адрес:

European Commission
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Съставено в Брюксел на 29 юли 2025 година.

За Комисията
Teresa RIBERA
Изпълнителен заместник-председател